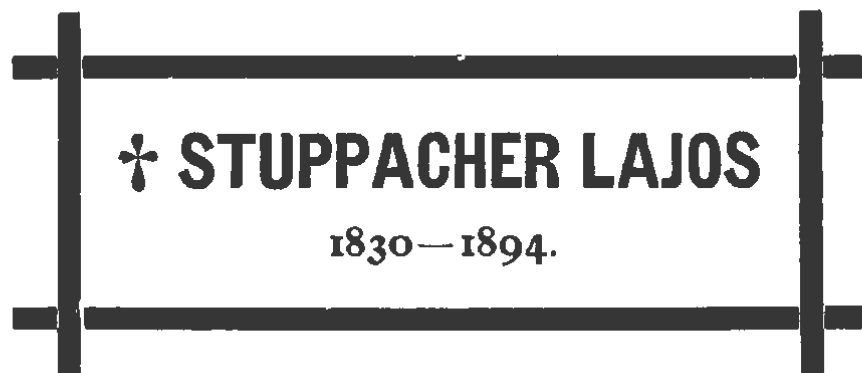

A soproni magyar kir.
állami főreáliskola
XX-ik évi
ÉRTESÍTŐJE
1894—95.

Közli:
Salamín Leo,
kir. igazgató.

Sopron,
Nyomatott Litfass Károly könyvnyomdájában.
1895.

Bolygó földünk ismét fordult egyet a nap körül azóta, hogy tanártestületünk nesztorát örök nyugalomra helyeztük. Elbucsúztunk tőle: koporsójától, sirjától, de barátságának, kartársi szeretetének emlékét hűen megőriztük szívünkben.

Most is előttünk áll kidomborodó vonásokban alakja; hangját mintha most is hallanók, baráti jobbát mintha szoritanók: úgy érezzük, élő kép, élő ember áll előttünk, hogy hű képét adhassuk a jeles tanárnak, a hű kartársnak, a jó embernek.

* * *

Stuppacher Lajos 1830. deczember 7-én született Szt.-Györgyön, Sopron megyében. Gymnasiumi tanulmányait a bécsi akadémiai főgymnasiumban, főiskolai tanulmányait ugyancsak Bécsben végezte.

E tanulmányok végeztével, 1859. október 18-án a bécsi II. ker. reáliskolához kinevezték helyettes tanárnak, 1860. május 1-én a győri áll. főreáliskolához nevezték ki rendes tanárnak, 1861. márczius 1. óta pedig a soproni áll. főreáliskolánál működött szakadatlanul haláláig, 1895. évi július 2-áig.

* * *

Stuppacher Lajos 33 évig szolgálta a soproni áll. főreáliskolát; 33 évig fáradozott azon, hogy tiszta lelkiületét az ezrekre menő tanítványaiba átültesse. Három évtizednél tovább vezette, oktatta az ifjúságot oly lelkiismeretességgel, mely ritkitja párját, oly szeretettel, mely viszontszeretetet érdemel.

Lelkiismeretes volt az ideges türelmetlenségig, pedans, pontos azon pontig, a hol a munkásság szenvedélylyé lesz.

Ha az iskola csengetyűje jelezte a tanítási idő kezdetét, Stuppacher mindig az első volt, ki órára sietett, restelte volna, ha valamelyik fiatalabb társa megelőzi őt ebben.

Szorgalmáért, kötelességtudásáért azonban elismerést nem várt, nem kívánt, de jól esett neki, ha elismerésben részesült. Büszkén emlegette, ha valamelyik volt tanítványa évek múlva felkereste és hálás szavakban megemlékezett a mult egynémely, ha mindjárt jelentéktelen mozzanatáról, vagy a megboldogult valamely érdeméről.

Lelkiismeretes szorgalmával párosult szigorúsága a hanyag tanulók iránt és szolgálatkészsége a szorgalmasokkal szemben.

De a szigor nála csak addig tartott, míg a javulás be nem állott; de szeretete, szolgálatkészsége nem szünetelt soha. Azért tanácsért ő hozzá fordultak a szülők, kik gyermekeiket valamelyik soproni középiskolába akarták adni; szolgálatkészségét ismerték az egész vármegyében. — Tanácscsal szívesen szolgált, de tettel is; valóságos gyámja volt ő egy egész csapat ifjunak. Ha egyik-másik tanítványa hálátlan volt iránta, az őt nem csüggesztette el; a legközelebbi alkalommal ismét a szülőket helyettesítő tanár volt.

Hasonló a kép, melyet a tanárról, a jó barátról adhatok. Egész lénye két fővonásból állott. Mint magánember mindig szeretett, jó barát volt, mint kartárs szigorúan ítelt, olyan volt mint pedáns, pontos szorgalmával. A családi életben, baráti körben, sőt idegenek közt is a legszeretreméltóbb tudott lenni és volt; az iskola falain belül azonban nem igen ismert barátságot.

Bátran mondom, nincs és nem is volt a testületben senkisé, ki szíves szolgálatkészségét el nem ismerné. De a milyen szolgálatkész volt kartársai iránt, olyan követelő volt, a mikor arról volt szó, hogy az ő egyéniségének megadassék a joggal várható tisztelet. Ő mindig hűen igyekezett teljesíteni kötelességét, de résen állott, energikusan kifakadt, ha esetleg vele szemben valaki megfélekezett kötelességéről. Az ilyen tapasztalás megzavarta lelke harmoniáját, a szelidlelkű kartárs haragudott; de haragja nem tartott sokáig.

Jó kartárs volt, figyelmes és jóindulatú barát.

E jó kartársunk és jó barátunk a múlt tanév bezárta után néhány nappal, július 2-án este felé örökre behunyta szemét. Sokszor mondogatta, hogy mint nyugalmazott tanár nem szeretne meghalni, szivesebben meghalna azonnal. Ránézve a nyugdíj ideje tétlenségét, nem pihenést jelentett. Elérte célját. De korán érte el.

Sokat fáradtál jó kartársunk; legyen édes a nyugalom a csendes sir ölében,

Emlékedet áldják számos tanítványaid, kartársi szeretetedet dicsérik kartársaid.

Fleischhacker M. Fridolin.

I.

Elvégzett tananyag.

a) R e n d e s t a n t á r g y a k.

I. a) és b) osztály.

Magyar nyelv. Olvasmányok: Noé és a szőlőtő. A ló és a szarvas. Nem úgy verik a cigányt. A fősvény (Hangtan, szótagok, ragok, képzők. Közmondások. (Egyszerű mondat. A mondat tagjai. A tárgy-nevek). A tölgyfa. A fegyver nem gyermek kezébe való. (Ismétlés). A koldus gyermek. (Névrágok). — A három testvér, (Melléknév, számnév, névragozás). A Balaton. Erdély termékei az állatok országából. (Igeragozás). Herakles 12 hős tette. Herakles és Deianira. Herakles halála. Theseus. (Összefoglaló ismétlés). Az arany gyapjú. A trójai háború. (Rokon alaku és rokon értelmű szók). Hún és magyar regék. (Időkötők. Indulatszók. Történelmi olvasmányok). A fehér ló regéje. (Ismétlés).

Írásbeli dolgozatok: Másolás. Egyszerű mondatok adott anyaggal. Mondatok adott névrágokkal. Tollbamondás. Névmások, igemódok, idők köréből. Rövid elbeszélés.

Költemények. Zsugori uram. Kapordi ur. A bölcs. Éji látogatás. A gyermek álmai. A tintás üveg. A párja vesztett gerle. Szózat. A három árva.

Tankönyv: Ihász-Barbarics Magyar nyelvtan 28. kiad. Olvasmányok: Tomor-Várady I. r. Heti óra 6. — Tanárok: Ia). Treszkony J. Ib). Fleischhacker M. F.

Német nyelv. a) Olvasmányok: Entbehrung macht klug. Einmal ist keinmal. Es ist nicht alles Gold, was glänzt. Der Hirsch im Wald. (Hangtan). Der Rabe und der Fuchs. Der Hase und die Schnecke. (Szóképzés, szóösszetétel). Lügenmärchen. Das Märchen

vom Schwarzspecht. Sokrates: (Főnév, névelő, ragozás). Der bekehrte Geizhals. Wo nichts ist, kommt nichts hin. Ein Gespenst. (Melléknév, névragozás, számnév, tulajdonságnév, határozó). Selbstprüfung. Edle Rache. (A számnév). Die sieben Raben. (A névmás). Die Herde. Wie der Wald erwacht. Die Erntezeit. Phrixus u. Helle. (Az ige, igemód, szám, személy, nem, igenevek). Jason, Die Argonauten. Der Kampf mit dem Drachen. (Erős, gyenge és rendhagyó igék.) Die Durchfahrt durch die Symplejaden. Die Argonauten gelangen nach Colchis. Medea's Hilfe. Das Pflügen mit den Stieren. Jason säet Drachenzähne.

Költemények: Gott sorgt auch für die Kinder. Mein Vaterland. Der alte Landmann und sein Sohn. Drei Paare und einer. Der Wald. Die Einkehr. Des Knaben Berglied. Der Sonntag.

Tankönyv: Fleischhacker-Kárpáti német nyelvtan és olvasó könyv.

Írásbeli dolgozatok: Két hetenként egy fordítás magyarból németre. Tanárok: Ia) Dr. Wallner J. Ib) Fleischhacker M. F.

Földrajz. Tananyag: A geogr. fogalmak ismételése szemléltetés és térkép alapján. A magyar királyság. Az osztrák császárság. A többi európai államok ismertetése. Europa hegy- és vízrendszerei, éghajlati viszonyok, termények, lakosok.

Tankönyv: Cherven Schneider földirata I. r. Heti óra 3. Tanár: I. a) Salamin Leo és I. b) Dr. Mika Károly.

Számtan. Szám, számolás, mérés; számolási műveletek egész és tizedes számokkal. A számok oszthatósága, legnagyobb közös mérték, legkisebb közös többszörös, közösleges törtek és ezekkel való műveletek. Időszámítás.

Tankönyv; Dr. Beke Manó számtana. — Heti óra 3. Tanár: I. a) és I. b) Faragó József.

Természetrész. Tananyag: A virágos növény részei. A gyümölcsfajok. Az emberi test. A házi és a ház körül tartózkodó állatok. Fenyőfák. Mezei, erdei és víz körül élő állatok. A virágos növények, a virág részei és virágzati formák. Házi szárnyasok.

Tankönyv: Báthory állat-növénytan I. k. Heti óra 2. Tanár: I. a) és I. b) Dr. Mika Károly.

II. osztály.

Magyar nyelv. a) Olvasmányok; Kapcsolatban a nyelvtani anyaggal: A gonosz mostoha. (Egyszerű mondat és fajtái, mondatrészek). A Sárret. (Összetett és összevont mondatok általában.) — A darvak téli tanyája

(coordinatio és kötőszavai). A hangyák (subordinatio és kötőszavai) A gyöngyhalászat Ceylon szigetén (Többszörös coordinatio és subornatio). A Katakombák Rómában (Körmondat). Budavára a XV. században (Szóegyeztetés). A szent-bernát-hegyi kolostor és ebei (Ismérlés). A sastoll, (Kisfaludy K.) Rozgonyiné (Arany J.) Mátyás király (Czuczor G.) Hymnus (Vörösmarty). Széchy Dezső, Nagy Lajos mint életmentő (Szóvonzat) A nándorfehérvári diadal (Helynevek vonzata). A kenyérmezei diadal (Szórend). Mátyás király udvarának tudományos műveltsége, Mátyás király, jellemzése (Igeragozás). A mohácsi vésznap (Rendhagyó igék). Fontosabb találmányok a középkorban (Ismérlés). Spárta, Athén (rokon értelmű és ellentétes jelentésű szavak: használatuk). Róma a királyok alatt. Brutus, Horatius Cocles, Mucius Scaevola, Szóképzés, a ritkább képzőkre is kiterjeszkedve.

b) Költemények emlézése: Rozgonyiné, Sastoll, Mátyás király, Hymnus. A legszebb ének, A hamis tanú; Coriolán, A király és a kapás.

c) Írásbeli dolgozatok, egyrészt a nyelvtan köréből, másrészt tanult költemények reproductiója.

d) Tankönyv: Ihász magyar nyelvtana 28. kiad. Olvasókönyv. Tomor-Várady II. r. Heti óra 5. Tanár dr. Vízota Gyula.

Német nyelv. a) Olvasmányok: a nyelvtani anyaggal kapcsolatosan. Der kranke Löwe, Das träge Pferd. Der Fuchs und die Katze. Der Knabe und der Greis, Ehre das Alter. (Egyszerű mondat). Eile mit Weile. Dornröschen. (Mondatrészek). Der trojanische Krieg. (Coordinatio és kötőszavai). Trojas Untergang. Ulysses Heimkehr. (Subordinatio és kötőszavai. Mondatrövidítés). Die alten Deutschen. (Írásjelek). Die Götter der Germanen. (Segéd igék). Die Sagen von Siegfried. (Igeragozás: rendes és gyenge). Der Hunnenkönig Attila. (Rendhagyó igeragozás). Cyrus Jugend. Cyrus wird König (Declinatio). Cyrus und Croesus. Cyrus Tod. (Praepositivok és kötőszók). Die Zerstörung Carthagos. Julius Caesar (Általános ismétlés).

Költemények emlézésre; Die wandelnde Glocke. Der Alpenhirt. Der gute Kamerad. Der Alpenjäger. Legende vom Hufeisen. Der Sänger.

Írásbeli dolgozatok: 9 iskolai, 9 házi dolgozat.

Tankönyv: Fleischhacker-Kárpáti Nyelvtan és Olvasókönyv 2. r. Heti óra 4. Tanár: Dr. Vízota Gyula.

Földrajz. Tananyag: Ázsia, Afrika, Amerika, és Ausztrália általános leírása, különös tekintettel a természeti viszonyokra.

T a n k ö n y v : Cherven-Schneider földirata II. r. Heti óra 3. Tanár: Dr. Mika Károly.

Számítan. **T a n a n y a g :** Számolási rövidítések, korlátolt pontosságú műveletek. Arányosság fogalma; a hármasszabályhoz tartozó feladatok megfejtése kettős tétellel és következtetéssel, aránylatokkal. Olasz módszer, Százalék számítás, az összetett hármasszabály és láncszabály fogalma.

T a n k ö n y v : Dr. Beke M. számtana. Heti óra 4. Tanár: Faragó J.

Természetrájk. **T a n a n y a g :** Majmok, úszólábuak és erszényesek. Madarak. Hüllők. Kételtűek. Puha állatok. Pókok. Férgek. Tűskebőrűek. Tömlősek, véglények. Ázsia, Amerika, Ausztrália és Afrika nevezetesebb növényei és állatai. Rovarok. Erdei fák.

T a n k ö n y v : Báthory: Természetrájk 2. r. Heti óra 2. Tanár: Dr. Wallner Ignác.

III. osztály.

Magyar nyelv. a) **Olvasmányok,** nyelvtani anyaggal kapcsolatban: Az agg lóról és agg agárról. Az arab és fogadott fia. (Hangtan és helyesírás). Szeresd a hazát. A tatárjárás. (Rendes és rendhagyó igék ragozása.) A mohácsi csata. A mohácsi vész után. János király utolsó napjai. (Névragok és névutók). Polgári ügyiratok (bizonyítvány, nyugtatóvány, kötelezővény, folyamodvány, számla, térítvény). A szigetvári védelem. (Beszédrészek és ragozások). Pázmány Péter (Szóegyeztetés). Bethlen Gábor, mint fejedelem (Szóvonzat). Bethlen Gábor halála és jellemzése. (Szórend). A török had az országba tör. (Név- és igeképzők). Kemény S. bukása. (Szóösszetétel). Eger ostroma (Rokonértelmű szavak csoportokban összeállítva). I. Rákóczy F. és Zrinyi Ilona lakodalma. II. Rákóczy F. Mikes. (Egyszerű és összetett mondat, körmondat, írásjelek). Polgári ügyiratok. (Szerződés, közlő levél). Általános ismétlés.

b) **Költemények:** Hymnus (Kölcsy). A magyarnak három szent szava (Teleki). Rákosi szántó a török alatt. (Kisfaludy K.) Hegyes kő. (Tompá M.) Doboz Mihály és hitvese (Kisfaludy Sándor). A pozsonyi harcjáték (Tompá M.). Szondi (Czuczor G.).

c) **Írásbeli dolgozatok:** havonként 2—2. Polgári ügyiratok, helyes írás, költemények reprodukálása. Az olvasmányok és a nyelvtani anyag begyakorlása.

d) **T a n k ö n y v :** Ihász Magyar Nyelvtan 28. kiad. Olvasó könyv: Tomor-Várady Olv. könyv III. köt. 3 óra. Tanár: Dr. Vízota Gyula.

Német nyelv. a) Olvasmányok: Zeus und das Pferd. Die Boten des Todes. Die Fabel vom Affen. (Egyszerű és összetett mondat)-An meinen Sohn Johannes. Doctor Allwissend. (Mondatrészek). Weihnacht. Aus Palästina. (Igeidők). Prometheus. Dädalus (Segédigék). Kriemhildens Rache (Coordinatio, subordinatio és mondatrövidítés), Die treue Gudrun. (Egyenes és függő beszéd. Összetett mondat). Antigone, Lycurg und Solon (Többszörösen összetett mondat). Die Schlacht bei Marathon. (Szóképzés). Die Perser und die Griechen bei Thermopylae. (Általános ismételés).

b) Költőmennyek emlékezésre; Gott der Erhalter. Die Armut. Das Testament. Vom Schlaraffenlande. Atila vor Augsburg, Damokles. Die Schwalben.

c) Írásbeli dolgozatok: 2—2 havonként, fordítás magyarból németre.

d) Tankönyv; Fleischhacker-Kárpáti Német nyelvtan és olvasókönyv 3. r. Heti óra 3. Tanár: Dr. Vizsota Gyula.

Francia nyelv. a) Tananyag: Olvasási szabályok az er, ir, re, mir, tir, vir, végzetű igék jelentő mód jelen ideje. Avoir és être jelentő mód jelen ideje. Tagadó, kérdő alak, sorszámnevek, parancsoló alak, jövő; melléknévi, birtokos névmások, főnevek, végzetlen, elbeszélő, leíró múlt, végzett jelen; avoir és être a jelentő módban, körülírt hajtogatás, feltételes; főnévi birtokos névmások, visszahozó, kérdő névmások; melléknév nőneme.

b) Olvasmányok: Le corps de l'homme, L'hirondelle, La fourmi, Le castor.

c) Írásbeli dolgozatok: Két hetenként egy iskolai a végzett nyelvtani tananyag köréből.

d) Tankönyv: Hofer Módszeres francia nyelvtan. Olvasmányok: Salamin Leo, heti óra 5. Tanár: Horváth Rezső.

Történelem: a) Tananyag: A magyarok eredete, vándorlása; honfoglalás. A királyság története az Árpádház kipusztultáig. A magyar házakból származott királyok Mátyás haláláig. A Jagellók, I. Ferdinand és Szapolyai, Miksa, Rudolf és II. Mátyás, II. Ferdinánd, III. Károly haláláig, M. Thereziától az 1867-iki kiegyezésig.

b) Tankönyv: Gaal M. és Helmár: Magyarország története. Heti óra 3. Tanár: Bella Lajos.

Számтан: a) Tananyag: Összetett hármas szabály; és kamat-számítás, határidő számolás, elegyítő szabály, lánczszabály és alkalmazása az arany és ezüst-neműek értékének kiszámítására, váltók, értékpapírok.

b) Tankönyv: Dr. Beke M. Számтан. Heti óra 3. Tanár Faragó J.

Fizikai földrajz. a) T a n a n y a g; A főbb erők: Gravitatio, cohaesio, adhaesio, affinitas. Halmazállapot, hőtan, fénytán, elektromosság, mágnesség, a phys. és mathem. földrajz elemei. A földgömb mint világtest. A föld szárazulata, vizei, légköre, belseje.

b) T a n k ö n y v: Dr. Schmidt Ágoston Fizikai földrajz 5. kiad. Heti óra 4. Tanár: Dr. Bäümel Ede.

IV. osztály.

Magyar nyelv. b) T a n a n y a g o l v a s m á n y: A stilus grammatikai sajátságai. Toldy I—VI. éneke a stilustannal kapcsolatban. A stilus esthaetikai sajátságai. A képzelem és érzelem nyilatkozási formái. Toldi VII—XII. éneke a stilustannal kapcsolatosan. Vers- és rimtan. A stilisztika s verstan rendszeres ismételése.

b) K ö l t e m é n y e k e m l é z é s e: Toldi I—V. éneke,

c) I r á s b e l i d o l g o z a t o k; házi 9, iskolai 7. A szünet. Üdvözlő levél. A hogy vetsy úgy aratsz. A stilus magyarságairól. Tégy jót a szegényekkel. Kellemetlen mulatság. A koldus fiú. Toldi 1., 2., 4., 5., 8., 10., 12. éneke prózában.

d) M a g á n o l v a s m á n y; Toldi szerelme, Toldi estéje. János vitéz.

e) O l v a s ó k ö n y v: Lehr Albert, Toldi magyarázata. Heti óra 3. Tanár: Dr. Kárpáti Károly.

Német nyelv. a) T a n a n y a g é s o l v a s m á n y: Hangtan, szóképzés, név- és igeragozás. Mondattan: Egyszerű, összetett, többszörösen összetett mondat. Prosa. Der Sklave und der Löwe. Der Einsiedler und der Bär. (Igetan). Die Kraniche des Ibykus. (Erős és rendhagyó igék). Die dreizehn Brüder. (Helyesírás és használtabb rövidítések), Magyar szöveg fordítása németre. Eltérések a két nyelv között. Német verstan, Egyes költemények olvasása és taglalása verstani szempontból. Grammatikai ismételés elemzés alapján.

b) K ö l t e m é n y e k e m l é z é s e: Der Ring des Polycrates. Die Kraniche des Ibykus.

c) I r á s b e l i d o l g o z a t o k: Házi 9, iskolai 7. Leírás, tartalom-vázlat, elbeszélés.

d) T a n k ö n y v: Fleischhacker-Kárpáti: Olvasókönyv, IV. r. Heti óra 3. Tanár: Dr. Kárpáti Károly.

Francia nyelv. a) Tananyag és olvasmányok: Le petit Chaperon rouge. Le petit poucet. L' Hirondelle. Le chêne et le roseau. Le Corbeau et le renard, Les Grecs devant Troie. Igeragozás ismétlése; nőnem, melléknév helyzete, személyes névmások, névelő használata, főnévi jelzők, appositio, kötőmód, régime direct és indirect. Idők képzése, szenvedő igealak; szem. névmások, névmásos igék, ir végzetű rendhagyó igék; közép igék, ir és oir rdh. igék; személyes névmás, mint tárgy; határozók, határozók képzése.

b) Írásbeli dolgozatok: 16 a végzett nyelvtani anyag köréből.

c) Tankönyvek: Hofer, módszeres nyelvtan 2. r. Salamin francia olvasmányok. Heti óra 5. Tanár; Horváth Rezső.

Földrajz: a) Tananyag; A magyar királyság alkotó részei, közigazgatási beosztása, népessége, közlekedése, kereskedelme. Szellemi műveltség, alkotmány, törvényhozás és közigazgatás. Az osztrák császárság fekvése, határai, hegy- viz-rajza, lakósága, kereskedelme. Szellemi műveltség, alkotmány. Államháztartás. Az állam hadügye, nemzetközi képvisellete. — Europa többi államainak ismertetése.

c) Tankönyv: dr. Cherven Floris, Európa államainak rövid ismertetése. Schneider János I. kiad. Heti óra 3. Tanár: Bella Lajos.

Mennyiségtan: a) Tananyag: Bevezetés az algebrába. Összeadás, kivonás, szorzás, osztás, nevezetesebb szorzatok, geom. haladványok. Számok oszthatósága; közös mérték és többes; törtekkel műveletek. Első fokú egyenletek, kiterjeszkedve az arányok tanára.

b) Tankönyv. Mocnik-Klamarik-Wagner Algebra heti 4 óra. Tanár: dr. Bäumel Ede.

Chemia: a) Tananyag; Levegő, Oxygen, Égés, Viz, Kristály, Kristályviz. A víz összetétele. Hydrogen. Durrano gáz. Fizikai és chemiai tűnemény. Elem. Összetett test. Keverék és vegyülék. A súlyviszonyok törvénye. Atom. Molekula. Atomsúly. Molekulasúly. Tapasztalati tömcsképlet. Nem fémes elemek. Fémek és érczek. Savok. Bázisok. Sók. — Kőszén, metán, petroleum, világító gáz. A láng és az égés. Kőszénkátrány. Szénhidrátok Erjedés. Szeszes italok. Alcohol. Aether. Chloroform.

Szerves savak: Zsirok, Szappan, Stearin, Glycerin.

Illanó olajok, gyanták.

Szerves bázisok. Festő anyagok. Cyanvegyületek.

Proteinok. Enyv. Táplálkozás.

b) Tankönyv: „A chemia elemei“ dr. Hanko Vilmos és dr. Sztéryni Hugó. Heti óra 2. Tanár: dr. Wallner Ignác.

V. osztály.

Magyar nyelv: a) Olvasmányok és tananyag. Verstan ismételése Az első hó (Szerkesztés általában. Előismeretek) A Kriván (A feltalálás, gondolkodás, definitió, synonymák, itéletek, konstrukciók). Egy nevezetes gazda honunkban (anyaggyűjtés és forrásai). Vonások a régi magyarok erkölceiből. (Dispositió és szerkezet törvénye). Vörösmarty tanuló korában (jellemrajz). A mese. A castiliai nemes (parabola). Wesselényi Miklós életéből (jellemrajz) Chria. Értékezés, tervezetek fajtái.

Szónoklattan általános részei. Szondi két apródja (fejtegetés). A görög, római és magyar szónoklat áttekintése. Kölcsey védőbeszéde.

A prózai műfajok és szónoklatok módszeres ismertetése. Szaválás.

b) Emlézesek: Részletek az »Első hó«-ból, a »Kriván«-ból, a »Paraenesis« egyes részei.

c) Írásbeli dolgozatok: Házi 9, iskolai 6. Az erdő. Az utazás haszna és kellemes volta. Zrinyi önfeláldozása. Melyek az ifjúság nemezebb örömei? Az első hó. A barátság. Miért van oly sok város a folyamok partjára építve? Az ősmagyarok főbb erkölcsi vonásai. A hazaszeretet. A tudományosság gyökere keserű, de gyümölcse édes. (Chria). A castiliai nemes (Levél alakban).

d) T a n k ö n y v: Névy L. Stilistika 2. r. Szerkezettan: Írásműv. elmélete és olvasm. Hetenként 3 óra. Tanár: dr. Kárpáti Károly.

Német nyelv: a) Olvasmányok és tananyag: Der Seiler von Fürfeld (nyelvt. rendsz. ismételése). Attila, die Schlacht bei Châlons (Stil, Stoff, Eigenschaft des Stils.) Hagen im Niebelungen-Liede (Tropen, Figuren und Wohlklang.) Magyar szöveg fordítása németre, eltérések a magyar és német szöveg közt. Die Mongolen in Ungarn. Der Kunststil, die Erzählung in ihren Arten. Die Beschreibung. Nicht der Schule sondern dem Leben soll man lernen. (Die Abhandlung, Chrie, die Rede). Magyar szöveg fordítása németre. Magyar olvasmányok (nyelvi eltérések). A lefordított olvasmányok reprodukálása elő szóval. Cid, (fordítás, a stil folytonos ismételése). Prózai szemelvények mint a magyar nyelvben.

b) Emlézés: Részletek a der Seiler von Fürfeld című olvasmányból, gyakorlat az olvasott és fordított darabok reprodukálásában. Ismételés.

c) Írásbeli dolgozatok: Házi 9, iskolai 6. Fordítás németre, Vortheilhafte Folgen der Buchdruckerkunst. Ueber die Wahl der Freunde. Des Lebens ungemischte Freude ward keinem Sterblichen zu theil. Durch

viele Streiche fällt selbst der stärkste Baum. Non scholae, sed vitae discimus. Vorthailhafte Folgen der Kreuzzüge, fordítások.

d) **T a n k ö n y v**: Deutsches Lehr und Lesebuch von Dr. Gustav Heinrich. Heti óra 3. Tanár: Dr. Kárpáti Károly.

Franczia nyelv: a) **t a n a n y a g**, olvasmány. Névelő, főnév, melléknevek, névmások. Ige és igeragozás, segédigék, rendes cselekvő igék, szenvedő-, közép-, visszaható-, személytelen-, rendhagyó-, hiányos igék. Praepositio, határozók, kötőszók, indulatszók. Szóképzés, szók összetétele. Alexandre en Egypte, Fondation de Marseille, La laitière et le pot au lait. Mort de Jeanne d'Arc. Crésus. Voyage de Cyrus. Le rossignol et le prince. Le colimaçon. Bataille de Marathon. Le nid de fauvette. Mon habit. Attila et l'ange sauveur.

c) **I r á s b e l i d o l g o z a t o k**: havi és iskolai 15. A türelmetlen fiú. A hanyagság jutalma. Weinsberg ostroma. Előkelő barátság. Sokrates és felesége. Leibnitz és a hajós. A megbüntetett gunyolódó. Le lunetier et le paysan. L'aveugle ingénu. La vieillard et sa femme. Le coupeur de bourse puni. Le philosophe et le matelot. Gascon et roi. Les bottes. Écrivain et prince. Mind fordítás francziára.

d) Olvasókönyv. Salamin francia olvasmányok. Nyelvtan. Hofer rendszeres nyelvtana. Tanár: Horváth Rezső.

Történet: a) **T a n a n y a g**: Óskor és a keleti kulturnépek története, Görögország, Macedonia, Róma, Octavianus, a római birodalom bukása.

b) Tankönyv. Dr. Ribáry Ferencz. Világtörténelem I. r. Ókor. Heti óra szám 3. Tanár: Bella Lajos.

Mathematika: a) **A l g e b r a**: Elsőfoku egyenlet-rendszerek. A hatványozás tételei. Kéttaguak magasabb pozitív hatványai. Arithmetikai haladvány. Négyzet. Köbgyökök. Ált. gyök- és számműveletek ált. gyökökkel.

b) **G e o m e t r i a**: Az egyenes vonalú idomok meghatározása, egybevágósága, hasonlósága és az ezeken alapuló szerkesztések. Területszámítás. Körtan. Tanár: Dr. Szekeres Kálmán.

Chemia: a) **T a n a n y a g**: Elem, keverék, vegyület. Analysis, Synthesis H. Cl. H₂O. NO₃.

Állandó súlyviszonyok törvénye. Vegysúly. Többszörös súlyviszonyok törvénye. Atomelmélet. Gay-Lussac volum-törvénye: Avogadro hypothesis. Molecula. Atom. Moleculasúly, Atomsúly. Dulong-Petit törvénye. Képletek. Valenzia. Telített és telítetlen vegyület. Egyenértéksúly. Stöchiometria.

Chemiai átalakulások. Oxyd. Sulfid. Chlorid. Hydroxyd. Sav. Bazis. Só.

Az elemek osztályozása. A nemfémek és azok legfontosabb vegyületei. A fémek osztályozása. Fémek és legfontosabb vegyületeik. Anatómikai chemia.

b) Tankönyv: »Általános anorganicus chemia.« I. r. II. kiad. dr. Reichenhaller Kálmán. Tanár: dr. Wallner Ignác.

VI. osztály.

Magyar nyelv: a) Olvasmány kapcsolatban a nyelvtani tananyaggal: Művészetek. Költészet. Költői műfajok. Verstan. Epikai művek és fajaik. Az eposz története. A regény és faja. A lírai költészet és faja. A dráma. költészet általában. A szomorujáték. Vigjáték. Színmű, népszínmű és egyéb fajok. A dráma rövid története.

Zrínyiász. A koldus gyermek. A lutris mester. A félkezű koldus. Arvalányhaj. A hontalan. A gyermek álmai. V. László. Ágnes asszony. Tetemre hívás. Családi kör. A gyermek és szivárvány.

Az új földesúr. — Petőfi dalköltészete, azonkívül Arany, Tompa, Vörösmarty, Bajza, Kisfaludy-akból szemelvények. Kis gyermek halálára. Mohács, Rachel siralma. — Szózat. Az urihölgyhöz. Rendületlenül. A magyarokhoz. Fohászkodás. Hymnusz. Fóthi dal. A vén cigány. Egy gondolat bánt engemet. A boldog pestiek. A népszerűség. A sas. A költő. Vojtina ars poetikája. Levél egy kibujdosott barátom után. István öcsémhez. Enyhülés. A hit.

Shakespeare „Coriolan“. Kisfaludy K. „Kérők“. Házi olvasmány: Arany „Buda halála“. Vörösmarty „Zalán futása“. Kemény „Gyulai Pál“. Katona „Bánkbán“. Szigligeti „Fenn az ernyő nincsen kas“.

b) Írásbeli dolgozatok: 1. Szabad választás szerint. 2. A költészet (iskolai). 3. Halul beszéde Zrínyihez. 4. A Zrínyiász főhősének jellemzése. 5. A „Zalán futása“ szerkezete. 6. Mikor helyes az elbeszélő költemény szerkezete (iskolai)? 7. Miben különbözik vagy egyezik a regény a hőskölteménnyel? 8. Milyen a dal Petőfinél? 9. „Gyulai Pál“ jelleme. 10. Mi Coriolanus tragikum? 11. Bánkbán jelleme. 12. Szigligeti „Fenn az ernyő nincsen kas“ c. vigjátékának tárgya (iskolai).

c) Tankönyv: Névy László költészettana és olvasókönyve. Heti óraszám: 3. Tanár: Dr. Viszota Gyula.

Német nyelv. a) Olvasmány és tananyag. Das Lied vom braven Mann (igetan ismétlése). Siegfrieds Drachenkampf. Gudrun. (ford.). Arion.

Der Sänger. Die Bürgschaft. (Einleitung in die Poetik. Epische Dichtung, Sage, Märchen, Mythe, Legende, Parabel, Ballade, Romanze, Epos, Idyll, Roman Fabel) fordítás németre.

Volkslieder (Lyrische Dichtungsarten), Dies irae (Hymne), Néhány epigramma. Drámai költészet és fajai. Hermann u. Dorothea.

Wilhelm Tell egyes felvonásai. Költészettan ismételése.

b) K ö l t e m é n y e k e m l é z é s e. Das Lied vom braven Mann. Die Bürgschaft.

c) Í r á s b e l i d o l g o z a t o k: 17. Das Lied vom braven Mann. Die Bürgschaft. (Inhalts Angabe u. Grundidee.) Wie gelingt man am sicherstem zum Wohlstande? Jeder ist seines Glückes Schmied. Hermann u. Dorothea.

d) T a n k ö n y v. Dr. Heinrich Gusztáv. Deutsches Lehr u. Lesebuch. II.r. heti 2 óra. Tr. Dr. Kárpáti Károly.

Franczia nyelv. a) T a n a n y a g é s o l v a s m á n y o k. Sujet, complément, temps, modes, radical, terminaison, avoir, être, 4 conjugaisons Accord du verbe être et de l' attribut. Syntaxe du verbe, des prépositions du participe. Verstan az olvasmányok alapján.

Hetenkint összefüggő magyar szövegnek francia nyelvre való fordítása: francia szólások és synonymák gyakorlása. Saint-Etienne. La trahison de Ganelou. Le lion de Florence. Les adieux de Marie Stuart. Le Cid.

b) Í r á s b e l i d o l g o z a t o k: 14. Fordítások. V. Károlynak egyik kalandja. Egy csodálatos álom. Rabelais mint méregkeverő. Michel Angelo és a prelatus. Az Escorial. A rászédett pinczér. A zene hatása. Roi et marmiton. Deux choses différentes. Frédéric le Grand et son page. Récompense de Charité. Aventure d'un gentilhomme.

c) T a n k ö n y v: Hofer: Rendszeres Nyelvtana. Salamin: Francia Olvasmányok. Heti óra 4. Tanár. Horváth Rezső.

Történelem. a) T a n a n y a g. Európa népeinek története a népvándorlás kezdetétől Hódító Vilmosig. A német római császárság tulnyomósága; az egyház tulhatalma a keresztes hadjáratok korában; a hűbér-uralom hanyatlása; Europa műveltségi állapota a középkorban.

Ujkor: a felfedezésektől a westfali békéig.

b) Tankönyv: Dr. Ribáry Ferencz Világtörténelem 2 r. középkor II. Ujkor III. Heti óraszám 3. Tanár Bella Lajos.

Mathematika. a) T a n a n y a g. Algebrából: Hatványozás, negatív és tört kitevők. Logarithmusok, Goniometria, derékszögű háromszögek. Fer-

deszögű háromszögek, sokszögek. Számrendszerek. Geometriai haladványok. Alkalmazásuk. Kamatos-kamat számítás. Testgeometriai bevezetés, szögletes testek.

b) Mocnik - Klamarik - Wagner Algebra és Geometria. Heti óra 4. Tanár. Bäumel Ede.

Természetráajz. a) T a n a n y a g: Az állat életműködései általában, az állatok és növények közti különbség. a szervek, az állatok testének alaptervezetei, az állattípusok. Az állatok szervei és szervrendszerei: Kültakaró, a mozgás és érzés szervei, anyagcsere, szaporodás.

Rendszertan. Gerinczesek. Az emberi test szerveinek és szervrendszereinek összehasonlítása a gerinczesek egyes osztályainak jellegző képviselőivel.

Gerincztelen állatok.

b) T a n k ö n y v: Dr. Róth Samu. Az állattan alapvonalai. III. kiad. Heti óra 3. Tanár Dr. Mika Károly.

Vegyten. a) T a n a n y a g: Az anorganikus chemia alapfogalmainak ismételése. Bevezetés az organikus chemiába. Organikus elemi analízis. Az analitikai eredményből a képlet megállapítása. Valenzia. Gyök. Isomeria. Polymeria. Organikus vegyületek osztályozása. Szénhidrogenek. Halogen és nitroszármazékok. Alkohokok. Szeszes italok. Aetherek. Savak. Összetett aetherek. Szénhidrátok. Glycosidok. Kámforfélék. Gyanták. Balzsamok. Állati v. növényi eredetű festő anyagok. Cyanvegyületek. Nitrilek. Aminok. Kátrányfestékek. Amidok. Amidosavak. Aminsavak. Carbomidok. Azo- és Diazovegyületek. Alkaloidok. Proteinanyagok.

Az égés és hő. Chemiai rokonság. A növényi és állati szervezet összetétele és táplálkozása,

b) T a n k ö n y v: Dr. Reichenhaller K.: Általános organikus chemia. II. r. Heti óra 3. Tanár Dr. Wallner Ignác.

VII. osztály.

Magyar nyelv. a) Olvasmányok és tananyag. Irodalomtörténeti alapfogalmak és korok. Pogánykori magyar költészet. Protestáns kor. Históriák és krónikák. Virágénekek. Pázmány kora. Közállapotok. Vallási és tudományos irodalom. Epikusok (Zrinyi, Gyöngyösi stb.) Politikai költészet. Lira és dráma.

Nemzetietlen kor. Közállapotok. Tudom. irodalom, széppróza, költészet. Klasszicizmus kora. Költői irányok és iskolák. Debreczeni kör és válogatók. Kármán, Csokonay, Kisfaludy S. Révay.

Kazinczy költészete, nyelvújítás. Berzsenyi, Kölcsey. Tudományos irodalom és felvilágosodás irodalma.

Buda halála, Szerelem és bor. Ányos elegiája. Egy ledőlt diófához. Részlet a Falusi nótáriusból. Vidulás. Együgyű paraszt. Fanni hagyományaiból. A szabad Erdély. Fohászkodás. A felkölt nemességhez. Csolnokon. Hymnus. Zrinyi dalából.

Részletek Prizskosból s Kézai Simonból. Halotti beszéd. Margit legenda. Pannonia megvétele (kereszt. középkor). Erdősi új testaméntumból. Megyeri. Balassai Menyhért drámájából részletek. Pázmány. Apáczai siralmas krónikája. Gyöngyösi: Murányi Venus. Kohári versei. Részlet Cserey históriájából. Mikes egy-két levele. Faludi versei.

b) Írásbeli feladatok: 15. A honfoglaló magyarok műveltségi állapota. Sz. István intézkedéseinek fontossága az európai Magyarország megalapításában. Miért mondják korunkat a gőz korának? Gyöngyösi István költészetének jellemző vonásai. Alvás és álom. A bécsi magyar testőrgárda irod. érdemei. A művészet a vallás szolgálatában. Kazinczy nyelvújítása. Az önképzésről.

Gutta cavat lapidem. Az unalomról. A mennyiségtan haszna. Berzsenyi mint ódaköltő. Ora et labora. Az életpálya választásának nehézségei,

c) Tankönyv. Beöthy Zsolt Irod. története első köt. és csatolt »Szemelvények«.

Heti óra 3. Tanár: Fleischhacker Mór Fridolin.

Német nyelv. a) Olvasmányok és tananyag. Az indogermán nyelvcsalád. Mondgesang. Meistergesang. A Niebelungének és a Gudrun.

A Mysteriumok. A reformatio kora, Lutter. H. Sachs. (Eine feste Burg. Szt.-Péter mit der Geiss). Die erste schlesische Schule. Opitz. Die 2-te sehlesische Schule. Gottsched. Bodmer. (Die Freunde. Das Hühnchen u. der Diamant). Klopstock, Wieland. Der Göttinger Hainb. (Die früheren Gräber. Die Sommernacht. Die Etats-généraux. Mein Irrthum. Aus dem Messias. Oberon).

b) Házi olvasmány. Nathan der Weise. Torquato Tasso. Don Carlos. Minna v. Barnhelm.

c) Írásbeli dolgozatok.

Heti óraszám 2. Tanár: Fleischhacker Mór Fridolin.

Francia nyelv. a) Olvasmányok és tananyag. Vercingetorix, le verre d'eau. Le Chanson de Roland mondattani, tárgyi, irod. történeti magyarázattal. Idők, módok használata.

Tudományos, főképen történeti prozának francziára való fordítása, gallicismusok, synonymák gyakorlása, társalgás francia nyelven. Általános nyelvtani ismeretek.

b) Írásbeli dolgozatok: Az olvasottak alapján készültek.

c) Tankönyv. Olvasmányok: Salamin Olvasókönyv, Brachet grammaire française. Heti 9 óra. Tanár: Salamin Leo.

Történelem. a) Tananyag: Európa államainak története és miveltiségi állapota a westfali békétől a francia forradalomig. A francia forradalom, európai változások a korban. Az első császárság története a bécsi congressusig. A bécsi congressustól a juliusi forradalomig és ettől napjainkig.

b) Tankönyv. dr. Ribáry Ferencz Világtörténelme III. r. ujjkor. Tanár: Bella Lajos.

Mathematica. a) Tananyag. Elsőfoku egyenletek és log. ismétlése. Négyzetes egyenletek, elsőfoku binomiális és redukálható egyenletek, valamint harmadfoku egyenletek. Határozatlan egyenletek. Végtelen sorok. Kapcsolástan. Newton tétele.

b) Geometria. Stereometriai ismétlés. A gömbölyű testek stereometriája. A sík trigonometria ismétlése. Gömbtrigonometria.

c) Az analitikai geometriából: A pont, algebrai kifejezések szerkesztése. Az egyenes. A kör.

d) Tankönyv: Močnik-Klamarik-Wagner Algebra, Geometria. Heti óra. 4. Tanár: dr. Szekeres Kálmán.

Természetrájk. a) Tananyag: Ásvány-morphologia, ásvány-physica, ásvány-chemia. Ásványok rendszeres leírása. Általános földtan. Különleges földtan: petrographia, geotektonika, stratigraphia.

b) Tankönyv: Ásvány- és földtan a reáliskolák VII. oszt. számára. Dr. Roth Samu. Heti óra 3. Tanár: Dr. Wallner Ignác.

Természettan. a) Tananyag: Kinematika. Általános mechanika. Dinamika. Részletes mechanika. Szilárd testek mechanikája. Cseppfolyó testek mechanikája. Légnemű testek mechanikája. Hangtan. Fénytan. Általános összefoglalás.

Tankönyv: Fehér I. Kísérleti természettan VII. kiad. Heti óra 4. Tanár: dr. Szekeres Kálmán.

VIII. osztály.

Magyar nyelv: a) Tananyag, olvasmányok: Reform korszak. Aurora és köre. Kisfaludy és hivei. Vörösmarty, Bajza stb. Eposírók. Regényírók. Jósika, Eötvös, Kemény. Drámai irodalom. Katona.

Népi és nemzeti költészet, Tompa, Petőfi, Arany. Drámairók: Szigligeti, Teleky, Hugo. Forradalom utáni költészet. Lyra és főbb képviselői. Regény. Madách. Jókai. Politikai irodalom, Szécheny és társai. Tudományos irodalom.

b) Bánk-bán. Zalán futása.

c) H á z i o l v a s m á n y o k: János Vitéz, Buda halála. Eötvös regényei.

d) Iskolai dolgozatok: A vak és a süket. A víz a lélek tükre. Eötvös regényei polit. szempontból. Mit beszél az ősz (Lyráé elmélkedés)? Arany mint balladaköltő. A könyvnyomtatásnak jelentősége az emberi művelődésre. Buda halála.

e) T a n k ö n y v: Beöthy Zsolt irod. története II. köt. Heti óra 3. Tanár: Fleischhacker M. Fridolin.

Német nyelv: a) T a n a n y a g é s o l v a s m á n y: Schillers, Goethes. Zeitgenossen. Die romant. Schule. Das junge Deutschland. A sváb iskolás Magyarországon született német költők.

Epilog zur Glocke. Ueber epische und dramatische Dichtung, Aus den Xenien. Irene. Loreley. Die Zauberin. Abschied vom Leben. Die Wallfahrt nach Kevlaar. Házi olvasmány: Emilie Galotti. Wilhelm Meister.

b) Írásbeli dolgozatok: 10. Az olvasottak köréből.

Tankönyv. dr. Heinrich Gusztáv Deutsches Lehr- u. Lesebuch III. Th. Heti óra 2. Tanár: Fleischhacker Mór Fridolin.

Francia nyelv. a) T a n a n y a g, o l v a s m á n y o k. A nyelvtan módszeres ismételése francia nyelven: le nom, l'article, l'adjectif, le pronom, le verbe. Syntaxe du verbe. Participes. Gallicismusok, synonymák gyakorlása. Társalgás francia nyelven.

Les femmes savantes, Ire Catilinaire.

b) Írásbeli dolgozatok 9.

c) T a n k ö n y v: Molière: Femmes savantes. Salamin: Francia olvasmányok. Heti óra 3. Tanár: Salamin Leo.

Történelem: a) T a n a n y a g. Hazánk a praehistorikus időben. A honfoglalás előtti történet. A magyarok őstörténete. A honfoglaló magyarok őstörténete. A honfoglaló magyarok műveltségi viszonyai. A keresz-

ténység befogadása. A királyság megalapítása. Magyarország története az Árpádok, a magyar házakból, a Habsburg és Habsburg-Lotharingi házból származott királyok alatt különös tekintettel a műveltségi állapotokra.

b) Tankönyv : Magyarország oknyomozó története. Írta dr. Ribáry Ferencz. Heti óra 3. Tanár Bella Lajos.

Bölcshészet: a) T a n a n y a g. Az emberboncz- és élettan ismételése, különös tekintettel az idegrendszerre. Idegalkat, egyéni természet, alvás, álmódás. Érzetek és képzetek. A tudat, és képzetek tünetényei. Kedélymozgalmak. Mozgási tünetények.

b) A logika fogalma, fontossága és haszna. A képzetek associativ és apperceptiv összeköttetése. Fogalmak, ítéletek, következtetések, osztályozás, inductio, deductio és a tudományok fetosztása.

c) T a n k ö n y v: Dr. Pauer I. Philosophiai Propedeuetika. I. II.

Matematika. a) T a n a n y a g. Az analitikai geometriából az egyenes és kör. A parabola. Az ellipsis. A hyperbola. A kúpszeletekről általában. A matematika rendszeres áttekintése.

b) T a n k ö n y v: Močnik-Klamarik-Wagner Algebra és Geometria. Heti óra 3. Tanár: dr. Bäuml Ede.

Physika. a) T a n a n y a g: Hőtan. Elektromosság. Statikai elektromosság. Dinamikai elektromosság. Elektromágnesség. Energiatan. Kosmografia. Általános ismételés.

b) T a n k ö n y v: Fehér Ipoly kísérleti természettan VII. kiad. 1892. Heti óra 5. Tanár: dr. Bäuml Ede.

Rajzoló geometria.

I. osztály.

T a n a n y a g : A pont mozgása, vonalak irányai, alakjai, forgatás, fordítás, a közők, pontsor, sugárzat. A közők összehasonlítása, a négy alapművelet vonalakra, méterrendszer. Az egyenesek egymáshoz való fekvése. A köz és egyenes. A szög. Az ív. A négy művelet szögekkel és ívekkel. A szögek nevei. Symmetria. A síkidomok, háromszögek, ezek nemei, felosztásuk. A négyszögek felosztása, rajzolása, szögeik, oldalaik, átlóik, symmetralisok. Sokszögek, nemeik, oldalaik és átlóik száma, szögeik. A kör és alkatrészei, két kör helyzete, középponti és kerületi szögek, körszelet, körsector, a kör symmetriája. Az ellipsis rajzolása szalaggal és egyenközényben. Hasonlóság föltételei. A háromszögek, sokszögek és körök hasonlósága. Összeillőség, háromszögek congruentiája. A síkidomok, u. m. háromszög, négyszög és sokszög kerületének és területének kiszámítása. A kör kerülete és területe.

Rajzolásra: A sík ornamentika elemei egyenesekkel és körökkel, symmetrikus síkidomok.

T a n k ö n y v : Kiss E. János: Geometriai alaktan elemei I. rész. Tanár : Ia). Mally Nándor, Ib). Faragó József. Heti óraszám 5.

II. osztály.

a) **T a n a n y a g :** Az egyenesek és síkok helyzetei a térben, szemléltetve a szabályos hatlapon. A testek leírása. Síklapu testek : A hasáb, a gúla és szabályos testek, azok symmetriája. A henger, kúp és gömb. Hasonló, egybeillő és egyenlő kiterjedésű testek, A testek felületének kiszámítása, hasáb és gúla, csonka gúla. A szabályos testek felülete. Henger, kúp, csonka kúp felülete. (Példák kidolgozása.) A gömb fölülete (Feladatok). A testek köbtartalma. Kocka, hasáb. A gúla, szabályos testek. A henger, a kúp és a gömb köbtartalma.

Rajzolásra: A sík ornamentika alapformái, dimetrikus képek. Testek, hálók, dimetrikus képek.

b) Tankönyv: Kiss E. János, a geometriai alakok elemei. Tanár: Mally Nándor. Heti óra 5.

III. osztály.

a) **Tananyag:** A pont, egyenes és kör mint segédelemek. Műveletek közökkel, lépték szerkesztése. A szögre vonatkozó szerkesztések. Parallelek és merőlegesek szerkesztése. Háromszögek szerkesztése. Négy-szögek szerkesztése. Szabályos sokszögek és csillagidomok szerkesztése. Arányosság és hasonlóság. Területconstructiók. Közben a megfelelő rajz-beli szerkesztések.

b) **Tankönyv:** Kiss E. János Constructio planimetria. Tanár: Mally Nándor. Heti óra 2.

IV. osztály.

a) **Tananyag:** A kör, ennek érintői és szelői. Két kör. A kúpszeletek: ellipsis, hyperbola, parabola és ezeknek érintői. Evoluták, evolvenssek, spirálisok, cycloisok. A földmérés elemei.

Rajzolásból: Az elmélettel kapcsolatos szerkesztések és alkalmazásuk.

b) **Tankönyv:** Kiss E. János, Constructiv planimetria Heti óraszám: 2. Tanár: Dr. Bäumel Ede.

Ábrázoló geometria.

V. osztály.

Tananyag: Bevezetésül a II. oszt. tömör mértani tételeknek ismételése, u. m. a pontok, a vonalak és síkok viszonylagos helyzete, lap-szög, testszögek, a háromél tulajdonságai, szemléltetve minta-hároméleken. Bevezetés az ábrázoló geometriába: a képek keletkezése, képsíkok, sugár és irányai, a képek különböző nemei. A pont és vonal képe egy képsíkon

a vonal és képei közt fennálló négy perspectivikus rokonság, u. m. egybevágóság, hasonlóság és affinitás. Egy képsíkon a vonal orth. képe, vetítő síkja, ennek forgatása a képsíkba, hajlásszöge, osztása, valódi hossza. Az egyenes mozgása által keletkezett síkok ábrázolása, síknyomok, alkotók és képsíkok, esésvonal, síkalakok képei, sík forgatása a képsíkba és vissza, az affinitás felhasználása. A kör mint síkalak, érintőinek képei az affinitásra utalással. Az egyenes a térben, födörések, hajlásszöge, valódi hossza, vetítő síkjai. Ábrázolás két képsíkon, a pont és egyenes képei az első negyedben. A síkok ábrázolása, az egyenes átdöfés-pontjai a két képsíkkal (nyomok) Két sík metszése, sík és egyenes, metsző egyenesek síkja, egymásra merőleges síkok és vonalak, symmetrikus fekvésű pontok és vonalak. Egyenesek és síkok hajlásszögei, tengely körül való forgatás. Új képsíkok alkalmazása, új rendszerek. A kocka, merőleges hasáb és gúla képei. Téglalap- és fakötések, épületnek alap- és homlokrajza, fedélszerkezetek, lépcsők.

T a n k ö n y v : Kiss E. János. Ábrázoló geometria I. rész, Tanár : Faragó József. Heti óraszám : 2.

VI. osztály.

T a n a n y a g : A pont, egyenes és sík ábrázolása a négy tért negyedben. Az egyenes nyomai, osztása és képsíkszögei ; forgatások. Árnyékszerkesztések. Két egyenes. A sík ábrázolása. Sík és pont, sík és egyenes, két sík. Árnyékszerkesztések. Síkidomok ábrázolása, árnyéka. Síkok metszésegyenesei, hajlásszögeik, Ismétlés és feladatok.

b) T a n k ö n y v : Suppán Vilmos Ábrázoló geometria I. rész. Tanár : Mally Nándor. Heti óraszám : 2.

VII. osztály.

a) T a n a n y a g : Hasáb, henger, pyramis és kúp ábrázolása. Klinogonális és axonometriai projectio. Érintősíkok, árnyékszerkesztések. Metszések síkokkal és egyenesekkel. Hálók. Forgásfelületek és a gömb. Metszések, érintések és árnyékszerkesztések. Fénypont, fényél, saját árnyék. Alkalmazás egyszerű műipari és építészeti tárgyakra, színezés.

b) T a n k ö n y v : Suppán Vilmos Ábrázoló geometria, II. rész. Tanár : Mally Nándor. Heti óraszám : 2

VIII. osztály.

a) T a n a y a g: A perspectiva. Metszésmódszer. Pont, egyenes és sík ábrázolása, hajlásszögek. Két egyenes, hajlásszögeik. Osztópont. Síkidomok. Két sík, hajlásszögük, metszésegyenesük. Egyszerű testek. Árnyékszerkesztések. Orthographikus, stereographikus, centrikus és conikus projectiók.

b) Tankönyv: Suppán Vilmos, Ábrázoló geometria, III. rész. Heti óraszám!; 2. Tanár: Mally Nándor.

Szabadkézi rajz.

Cél; A szép iránti érzékek felébresztése és művelése. A térbeli szemlélet és szemmérték fejlesztése. A műszaki ügyesség és ábrázoló képesség fejlesztése és gyarapítása. Tanár: Hauser Károly.

A tananyag felosztása.

III. osztály, hetenkint 2 óra.

Diszitményi alaktan. Köríves combinatiók a négyzetben és körben. Hullám-, Kigyó-, csigavonalak és combinatiók. Az ovális. Stylizált levelek és virágok, melyek diszitményi motivumok gyanánt szolgálnak, mint a borostyán, tölgyfa, szőlő, akanthus, pálma levele, a lotos virága stb.

Egyszerű görög síkdiszitivények: a palmetta stb. A stylnek és stylizációnak a tanulók képességéhez mért magyarázata. Egyszerűbb alakoknak emlékezetből való rajzolása.

IV. osztály, hetenkint 2 óra.

Diszitményi alaktan: Színezésre alkalmas síkdiszitmények rajzolása és színezése; görög, arab, pompéji, renaissance stylben. A maeander összetettebb alakzataiban; fonadékdiszek, levél- és virágszallagok. Egyszerű domború ékitmények körrajzban. A stylfajok folytatólagos magyarázata. A szintan és színbeli összhang elemeinek fejtegetése. Emlékezetből való rajzgyakorlatok.

V. osztály, hetenkint 2 óra.

Természet utáni rajz. Mértani testminták és testminta-csoportok távoli rajzolása, szemléltető módon előbb körrajzban, utóbb árnyékolva.

Egyszerű domború ékitményminták rajzolása körrajzban és egyszerűen árnyékolva. Szemléltető magyarázatok a távlatban és árnyékban köréből. Emlékezetből való rajzgyakorlatok.

VI. osztály, hetenkint 2 óra.

Domború ékitmények rajzolása teljes árnyékolással. Az emberi fejek rajzolása jó lapmintákról a szokásos felosztással, a részek arányainak magyarázata kíséretében.

VII. osztály, hetenkint 2 óra.

Gazdagabb domború ékitmények, stílszerű oszlopfők, pillérek, párkányok, konsolok ábrázolása különféle rajzmodorban. Közben az emberi fejnek válogatott rajzminták (esetleg jó mesterek reprodukált rajzai) nyomán való másolása.

VIII. osztály, hetenkint 2 óra.

A VII. osztály tananyagának folytatólagos gyakorlása, féldomború és domború fejek rajzolása előbb körrajzban, utóbb teljes árnyékolással.

Szépirás.

Tanár : Hauser Károly.

I. osztály, hetenkint egy óra.

Folyó magyar és német írás.

II. osztály, hetenkint 1 óra.

Folyó magyar írás, tervi írás (ronde- és blockírás).

Katholikus hittan.

I. o s z t á l y. Kézikönyv: A Szt. István társulat által kiadott Középkatekizmus. Tananyag: A hit, az apostoli hitvallás 12 hitágazata. Istennek 10 parancsolata. Hetenkint 1 óra.

II. o s z t á l y. Kézikönyv, mint az I. osztályban. Tananyag. Krisztus Jézus anyaszentegyházának öt parancsolata, a bűn különböző nemei, az

erény és ker. tökéletesség. A malaszteszközők: szentségek, szentelmények és az imádság, Heti 1 óra.

III. osztály. Róder Arajos: Bibliai Történet. Tananyag: az ó- és ujszövetség. Heti 1 óra.

IV. osztály. Kézikönyv: Pokorny Emánuel Kath. Szerartástana. Tananyag: A szent helyek és az egyházi készletek. A szent miseáldozat. A szentségek, a szentelmények, az ájtatosság gyakorlatai. A szent idők.

V. és VI. osztály. Kézikönyv: Vincze Ambró ker. kath. Vallástana; első v. általános rész. Tananyag: A vallás és kinyilatkoztatás mi-volta. Az isteni kinyilatkoztatás forrása és istenisége. Az ős, pátriáarchai és mózesi kinyilatkoztatás: a pentateuchus. A próféták messiási jövendőlései. A keresztény kinyilatkoztatás: az evangeliumok és az ujszövetség többi szent iratainak kinyilatkoztatott tartalma. A ker. kath. Egyház istenisége. Hetenkint mind a két osztályban 1 óra.

VII. és VIII. osztály: Vincze Ambró ker. kath. Erkölcstana. Tananyag: Az erkölcsi jó subiective és obiective. Az isteni és az emberi törvények. A bűn. Erkölcsi életünk Istenhez, Egyházához való viszonyunkban. Hit, remény és szeretet. A külső isteni tisztelet. Kötelességeink Krisztus Egyháza iránt. Erkölcsi életünk embertársainkhoz való viszonyunkban. Az önszeretet és felebaráti szeretet különböző nyilvánulásai. A családi és az állami kötelességek. Het. 1 óra. Tanár: Halmosy István.

Evang. ágostai hittan.

I-ső csoport. I. és II. oszt. Bereczky Sándor tankönyve alapján »Ószövetségi bibliai történetek« — a teremtestől egészen a babyloni fogságig.

II. csoport. III. és IV. oszt. Hit és erkölcstan. Luther-Kátéja alapján. Az apostoli hitvallás és a tizparancsolat.

III. csoport, V—VIII. Keresztény anyaszentegyház története, a tridentinsinatig: Pálffy József kézikönyve alapján. Tanárok: Stiegler Gusztáv, Zábrák Dénes.

Izraelita hittan.

A soproni magy. kir. állami főreáliskola izraelita vallásu növendékei az 1894/85. tanévben három csoportra osztva nyertek a hittanban oktatást és a következő tananyagot végezték:

I. csoport. (első és második osztály) hetenkint 2 óra. Biblia: Mózes II. könyvéből szemelvények fordítása. A zsidó vallás alaptételeinek ismertetése. Biblia-történet: Józsuá koráig.

II. csoport. (harmadik és negyedik osztály) hetenkint 2 óra. Biblia: Mózes III. könyvéből szemelvények fordítása. A zsidó vallás ekölcsi törvényeinek ismertetése. Biblia történet: A próféták, a királyok kora. Imák fordítása és magyarázása, a héber nyelvtan alapelemei.

III. csoport. (V—VIII. oszt.) hetenkint 1 óra. Szent-írás: Koheleth könyvének fordítása. A zsidó nép és irodalom története (Kézi könyv: Dr. Goldberg.) Tanár: Dr Pollák Miksa, rabbi.

Rendkívüli tantárgyak.

Latin nyelv.

Tanár: T r e s z k o n y J á n o s.

V. osztály.

T a n a n y a g: Az öt declinatio a nemi kivételekkel, A melléknév és igehatározó tana. A számnevek és névmások tana. A praepositiók tana.

A cselekvő, szenvedő, álszenvedő, hiányos és rendhagyó igék ragozása. Az igeragozás összefoglaló ismételése. Az igék kivételes perfectuma és supinuma. Az igeidők és módok használata. Az itt vázolt nyelvtani ismeretek a tankönyv olvasmányain gyakoroltatnak be.

b) T a n k ö y v: Pirchala Imre: Latin nyelvtan reáliskolák számára olvasmánynyal és szótárral. Heti óraszám 4. Egész évi óraszám 136. Ebből isk. dolgozatokra esik 20 óra.

VI. osztály.

a) T a n a n y a g: A mondat részei: alany, állítmány, tárgy, jelző és határozó. Az állítás módjai a felszólító, feltételes és kérdő mondatokban. Az alanyi és tárgyi mellékmondatok, célhatározó, következményes, okhatározó, időhatározó, megengedő és vonatkozó mellékmondatok. Oratio obliqua. A szótagok időmennyisége (prosodia). Az itt vázolt mondattani ismeretek a tankönyv összefüggő olvasmányain, Cicero levelein, a verstani ismeretek pedig a különböző klasszikusokból összeállított Anthologia Latina költeményein gyakoroltatnak ke.

b) T a n k ö n y v: Pirchala Imre; Latin mondattan olvasmányokkal és gyakorlatokkal; Köpesdi: Cicero válogatott levelei; Dávid-Pozder: Anthologia Latina. Heti óraszám 3. Évi óraszám 102. Ebből isk. dolgozatra esik 16.

VII. osztály.

T a n a n y a g; A római irodalom és régiségek ismertetésével kapcsolatban olvassuk: Sallustiusnak de bello Jugurthino cz. művét kivonatolva. Cicerónak Catilina elleni első és második beszédjét. Vergilius Aeneisének II. énekét.

T a n k ö n y v: Sallustius: De coniuratione Catalinae et de bello Jugurthino. Köpesdi: Ciceronis Orationes in Catilinam és Veres Ignác: Vergilius. Heti óraszám 3. Egész évi óraszám 102. Ebből iskolai dolgozatokra esik 10.

VIII. osztály.

a) T a n a n y a g: A római irodalom és régiségek ismertetésével kapcsolatban olvassuk: Cicerónak de imperio Cn. Pompeii cz. beszédjét. Tacitus Agricoláját. Horatius néhány válogatott ódáját és az Arstpoeticát.

I r á s b e l i d o l g o z a t o k: Havonkint egy iskolai és egy házi, (fordítási gyakorlatok latinról magyarra a kézikönyvből).

T a n k ö n y v: Köpesdi: Oratio Ciceronis de imperio Cn. Pompeii; Ring Mihály: Tacitus Agricolája. Gyurits: Horatii Flacci I. Carmina II. Satirae. Heti óraszám 3. Egész évi óraszám 78. Ebből isk. dolgozatokra esik 8. Tanár:

Jelentés a latin nyelv tanításáról.

I. Az 1894/5-iki tanévben a latin nyelv tanításának I. évfolyamára 7 tanuló iratkozott be az V. osztályból, kik azt egynek kivételével, a ki egyéb tanulmányaiban kellő szorgalmat nem fejtven ki visszalépett, kielégítő eredménnyel végezték el. Tananyagul Pirchala Imre «Latin nyelvtan» cz. kézikönyve alapján az egész latin nyelvi alaktan tárgyalása szolgált. A nyelvi alakokat mindig mondattani alapon gyakorolták be a tankönyvben levő 38, részint mondat csoportokból, részint összefüggő olvasmányokból álló latin és magyar szövegű gyakorlat és egy nagyobb összefüggő olvasmányt képező latin szövegű «Perzsa háborúk» cz. fordítása alapján. A nyelvi alakok begyakorlásánál egyuttal mindig azok mondattani alkal-

mazására is fordítottunk figyelmet és az alaktan elsajátítása mellett a főbb mondattani szabályokat is ismertettük. Kéthetenként egy iskolai írásbeli dolgozatot készítettünk, melyeknek tárgyát a nyelvtani szabályokhoz alkalmazott magyar szövegű gyakorlatoknak latinra eszközölt fordítása képezte.

II. A második évfolyamra 6 tanuló jelentkezett az V—VI. osztályból kik azt mind sikerrel végezték be. Tananyagul itt az alaktan ismételése mellett Pichala Imre «Latin Mondattan» cz. kézikönyve alapján a mondatban tüzetes tárgyalása képezte. Cicero, Cornelius, Nepos, Ovidius és Tibullus műveiből kiszemelt olvasmányok a latin stílus elsajátítására szolgáló magyar fordítási gyakorlatokkal együtt szolgáltak vezérfonalul a mondattani szabályok begyakorlására. Két hetenként egy iskolai írásbeli dolgozatot írtunk, melynek tárgyát a tárgyalt mondattani szabályokhoz alkalmazott magyar szövegű daraboknak latinra való fordítása képezte.

III. A harmadik évfolyamra 7 tanuló iratkozott be, kik azt egynek kivételével a ki a többi tanulmányaiban tanusított hanyagsága miatt a latin nyelv tanításától, eltiltatott kielégítő eredménnyel végezték el. Tananyagul az olvasmányok alapján a nyelv és mondattani ismeretek ébrentartása, kibővítése szolgált. Olvasmányokul szolgáltak: 1. Sallustius Crispus «Bellum Catilinarium» cz. műve kivonatosa a szerző életrajzával. 2. M. T. Ciceró I. és II. beszédje Catalina ellen Ciceró életrajzával. 3. Vergilius Aeneisének II. éneke irodalmi történeti és tárgyi magyarázatokkal. A havonként tartott iskolai írásbeli dolgozatok a tárgyalt remekírók stílusának begyakorlására szolgáltak.

IV. A negyedik évfolyamra 3 tanuló iratkozott be a VIII. osztályból, kik azt mind sikeresen bevégezték. Ez évfolyamban felöleltük mindazt, ami szükséges ahhoz, hogy a növendékek a latin nyelvből érettségi vizsgálatot is tehessenek. A teljes négy évfolyamnak ismételése mellett a római irodalomtörténetnek, régiségtannak és verstannak ismereteit is felöleltük. Olvasmányokul szolgáltak. 1) Corn. Tacitus »Agricolá«-ja kihagyásokkal, a szerző életrajzával és írói működésével. 2) Cicerónak »De imperio Cn. Pompéi« cz. beszédje. 3) Horatius Flacus ódái közül: I. 1, 2, 14, 20, 22, 29. II. 6, 10. III. 1, 2, 23, 30. IV. 3. Epod. b. 7. A havonként tartott iskolai írásbeli dolgozatok az olvasott remekírók stílusának begyakorlására szolgáltak.

A 3 beiratkozott tanuló közül Uhl Sándor az érettségi vizsgálatot a soproni Szent-Benedekrendi főgymnasiumnál sikeresen letette, Stocker György pedig a szeptember hóban tartandó vizsgálatoknál fog az érettségi vizsgálat letételére jelentkezni.

T r e s z k o n y J á n o s,
a latin ny. rendk. tanára.

Egészségtan és iskolai egészségügy.

Az 1894/5. iskolaév első harmadában az egészségtan mult iskola évi, most VIII. osztálya tanulóival befejeztem az egészségtan hátramaradt részét, melynek tárgya: az állatokról az emberre ragadó fertőző betegségek és az életmentés. Megtoldottam ezt rövid élet- és egészségtanával az idegzetnek, az érzékszerveknek, a gégének és ismertetésével az egészségügyi statisztikának.

1895. elejétől a VII. osztályban folytattam az egészségtani oktatást.

Végzett tananyag: Bevezető. Tápszerek és táplálkozás. Lakás. Légzés és szellőztetés. A munka befolyása az egészségre. Testápolás. Fertőző betegségek. Életmentés (Ez utóbbiból csak keveset).

Orvosi vizsgálatokat végeztem több a tornázás alól magát felmentetni kívánó s több rövidlátó tanulón. A győri tornaversenyre készülöket alkalmasságukra megvizsgáltam.

Beteglátogatásokat tettem a főreáliskolai igazgató ur felhívására egy iskola-szolgánál s néhány tanulónál. A tornaterem kályháiról jelentést irtam az igazgató urhoz. A tornaoktatásnál több ízben jelen voltam.

A reáliskolai tanulók egészségi állapota az egész év alatt kedvező volt. Fertőző betegség alig fordult elő köztük, de a városban sem volt az influenzán kívül, nagyobb elterjedésű fertőző betegség.

Dr. Leszner Rezső,
az egészségtan tanára és iskolaorvos.

Kézügyesség.

A helybeli m. kir. főreáliskola növendékei közül a lefolyt tanévben 10-en vettek részt a kézügyességi tanfolyamban.

A kartonmunkákat 9-en tanulták kik közül négyen a 2. félévben kimaradtak; a famunkában csak 1 növendék, Wulsten Hermann vett részt.

Az összeállított s tavaly már kimutatott tárgysorozat alapján csinált

Bella Jenő II. oszt. 5 tárgyat — kimaradt,

Hauer Antal II. oszt. 4 tárgyat

Hauer József II. oszt. 7 tárgyat, — kimaradt,

Schwartz Ernő III. oszt. 13 tárgyat,

Steiner Miksa II oszt. 8 egyszerű s 5 összetett tárgyat.

Krausz Aladár II. oszt. 2 éven át 27 tárgyat — kimaradt

Jaluschka Lajos IV. oszt. 10 egyszerű s 6 összetett tárgyat.

Kollin Mór IV. oszt. Két éven át 30 tárgyat.

Petrik Aladár IV. oszt. két éven át 33 tárgyat és

Wulsten Hermann 22 tárgyat.

A jövő tanévben kiki tetszése szerint folytathatja a kartonmunkákat vagy átléphet a famunkákhoz.

Havi tandíj 1 frt; a növendékek által az év folyamán elkészített tárgyak pedig a tanév végén az illetőnek tulajdonába mennek át. A ki a reális-kolában tandíjmentes a kézügyességi iskolában is az, csak az elkészített tárgyakért anyag-megtérítés fejében fizet az egész évre egy frtot.

Ének.

Tanár : W a l l n e r J á n o s.

1. 2. és 3. osztályban: A helyes éneklés szabályai; a zenének alap-hangja; a kemény C-hangnem (C-dur skála).

Gyakorlatok az egyszer vonalzott C-től a kétszer vonalzott E-ig; a G kulcs; $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ és $\frac{4}{4}$ (C) ütemmel.

A negyed hangjegy és a negyed szünetjele; szintúgy a fél, nyolczad, egész és tizenhatod hangjegy a megfelelő szünetjelekkel: az egyes és ket-tős pontnak értéke a különféle hangjegyek mellett.

Az egybekötő iv (Ligatura): a synkopák; az emelő-, leszállító és a feloldó-jel; az ismétlőjel, a nyugvópont, a lágy A-hangnem, a $\frac{2}{2}$ vagy alla breve ütem a $\frac{3}{8}$, $\frac{4}{8}$, $\frac{6}{8}$ és $\frac{9}{8}$ ütemek az $\frac{1}{32}$ hangjegy és megfelelő szünetjele.

A kemény és lágy hangnemek; előadási jelek. A gyakorlatokkal párhuzamosan egy- és kétszólamu dalokat énekeltek a tanulók.

Az első osztályban az elméletből csak annyi érintetett, a mennyi okvetlenül szükséges.

Az 5., 6., 7. és 8-ik osztályban csakis négyszólamu férfikarok tannattak.

II.

Adatok a tanoda történetéhez.

a) A tanév kezdete.

A beiratásokat — mint rendesen — az igazgató végezte szeptember hó 1., 2., 3. és 4-én. Ezeket megelőzték augusztus 31-én a javító, felvételi és magánvizsgálatok. A tanév szeptember hó 5-én, ünnepélyes »Veni Sancte«-val, az iskolai törvények kihirdetésével és osztályrendezéssel vette kezdetét. Szeptember 6.-tól folyt a tanítás június hó 12.-ig.

Szeptember hó 24-én indult a tanuló ifjuság a pozsonyi tornaversenyre, 1895 május 30-án a győri tornaversenyre, melyeknek 1—2 napi tartama alatt a tanítás szünetelt.

November hó 22-én, mint az új főispán nltgos Simon Ödön beigntása és üdvözlése napján, tanítás nem volt.

b) Változások a tanári karban.

Az 1894/5. tanév ismét nagyobb mérvű személyváltásokat követelt, amennyiben a boldogult Stoppacher Lajos tanár helyett, (ki iskolánknek 1861. évtől fogva munkás tagja volt mult év jul. 2-án meghalt, — lásd necrolog —) új tanár kinevezése vált szükségessé; Kende Ferencz rdk. tanár Sopronból a zombori áll. gymnasiumhoz r. tanárnak neveztetvén ki, a várva-várt véglegesítést érte el, dr. Müller Izidor a francia nyelv tanára Fiumébe helyeztetett át az áll. keresk. iskolához; Ujvári Béla a francia nyelv r. tanára pedig régi kívánságát végre teljesítve látta, a midőn a budapesti II. ker. főreáliskolához hasonló minőségben helyeztetett át; a midőn ezenel a régi soproni buzgó, munkás collegától 17 évi egyúttsszolgálat után

bucsut veszek, ezt azzal az óhajtással teszem, vajha családjával találja fel mindazokat, melyeket régi óhajtásának teljesítése alkalmával ott találni remélt; a testület, a soproni társadalom, a szellemes, humoros csipősségéről ismeretes tagjáról szívesen fog megemlékezni. Ő is tartson meg bennünket emlékében a fő- és székváros nagy zajában és számos hivatali teendői közt. Stuppacher tanár helyét foglalta el Faragó József hely. tanár az ábrázoló mértani szakra 40.470. sz. min. r.; Kende tanárét Treszkony János rdk. tanár a latin nyelvi szakra 42.312. sz. min. rend.; Ujváry tanárét Horváth Rezső rend. véglegesített tanár a francia nyelvi szakra 32.366. sz. min. r. (dr. Müller J. tanszéke azonban pályázó hiányában nem töltetett be, hanem 52,171. sz. min. r. értelmében a tanártestület tagjai által láttatott el).

Azon örvendetes körülményt szívesen hozom köztudomásra, hogy tanártestületünk fiatal tanárai valamennyien szép eredménnyel letették a tankepesítő vizsgálatot, úgy hogy már nincs testületünkben oly tanár, ki teljesen képesítve nem volna, élvezzék sokáig szorgalmuk, derék munkásságuk gyümölcsét!

Dr. Szekeres Kálmán r. tanár 1895. április hóban a IX. fizetési osztály felső fokozatába léptetett elő.

c) **Egészségi állapot.**

A tanulók egészségi állapota, daczára a városban ragályszerűn elterjedt különféle torokbajoknak, kielégítő volt. Iskolánk, deczember hóban már-már határozattá emelt bezáratását szerencsésen kikerülte, úgy hogy a tanítást megszakítás nélkül a tanév végeig folytathattuk.

Helyettesítések egyes tanárok valamint családtagjaik megbetegedése folytán az idén is szükségesek voltak. — Intézeti orvosunk Dr. Leszner Rezső, utasításaim szerint minden egyes esetben ellenőrizte a tanulók egészségi állapotát.

Elias Miksa rabbi, 1870. óta az izraelita vall. tanítója ez évben szintén megvált iskolánktól, fogadja itt elismerését a tanártestületnek, azon önzetlen buzgalmaért és kitartásáért melylyel lankadatlan jókedvvel végezte teendőit, kísérje 40 évi szolgálat után a jól kiérdemelt nyugdíjba tanítványai elismerése és jó emlékezete! Utódja lett Dr. Pollák az izr. hitközség új rabbija, kit a nmlgu vall.- és közokt. m. kir. minister 54.795. sz. rendelettel megerősített.

d) A vallás-erkölcsi állapot.

A vallás-erkölcsi állapotra, mint mindig különös gondot fordítottunk, de ennek daczára egyes esetekben szigorubb büntetésektől el nem tekinthettünk, sőt a II. osztályban a házi gondozás hiányos volta folytán kénytelenek voltunk többeket esendesen eltávolítani. Vallásbeli gyakorlataikat tanulóink hitoktatóik vezetése alatt végezték. A kath. tanulók háromszor részesültek a gyónás és szent áldozásban. Az egyházi misén Wallner János nyug. elemi iskolai tanító orgonázott és egész éven át vezette az egyházi és világi énektanítást.

e) Iskolai ünnepélyek.

Iskolai ünnepélyek ez évben is emelték az intézetünk életét.

Felséges Urunk és Királyunk és Királyasszonyunk neve napján (valamint a koronázás évfordulóján) az ifjuság, élén a tanári karral ünnepi szt.-misén vettek részt.

Megünnepelte még a főreáliskola márczius 15-ét, mikor is Bella Lajos r. tanár higgadt, a tanuló ifjuságához indított buzditó szavakban emlékezett meg, ezen alkalommal a magyar ifjuságra különösen fontos korszakot képező napról, — e napot az iskolára nézve csakugyan ünneppé varázsolta át.

A Berzsényi-kör Gyulai Pál ötven évre terjedő irói működésének évfordulóját is megülte 1895. ápril hó 27-én; kiemelendő Dr. Kárpáti Károly tr. elnöki, a nap ünnepélyét különösen méltató bevezetője. Osztatlan figyelemmel kísérte úgy a számos közönség, valamint a tanuló ifjuság a buzgó tanár szavait.

A koronázás évfordulója ismét a Berzsényi-kör napja volt. Dr. Vízota Gyula emlékezett meg lelkesítő, a körülményekhez mért szavakban az országos ünnep fontosságáról és nagyságáról.

A Berzsényi-kör ifjusága úgy a Gyulai Pál, valamint a koronázás évfordulója ünnepélyén emlék-beszédek, szavalatok, ének és zene darabok játszása által vett részt.

f) Játék hely.

Soká huzódik a játék-helyek ügye, de egy lépéssel immár előbbre hozatott. Szab. kir. Sopron városa végre elfogadta az összes középiskolák

által kérvényezett tervezetet, az ügy a ministeriumnál van már és így remélhető, hogy az elintézés nemsokára jöven meg, végre rendbehozatik ezen hosszadalmas ügy is.

I.

Jelentés, az 1894 évi szeptember 27-én Pozsonyban megtartott kerületi tornaversenyről.

A p o z s z o n y i kerületi tornaversenyben a soproni áll. főreáliskola 41 tanulója vett részt és pedig:

II. osztályból: Frantsich Rezső, Hannibal Gyula, Manninger Sándor, Pollak Jenő, Rottensteiner András, Steiner Jenő, Weber Lajos, azaz 7-en.

III. osztályból: Renczes József, Wulsten Hermann, azaz: 2-en.

IV. osztályból: Arthofer József, Horváth József, Kaltenböck Ferencz, Krakovics Ferencz, Mihalovits Ferencz, Pinezich István, Rechnitzer Sándor, Thirring János, Tóth István, azaz: 9-en.

V. osztályból: Fischer Mór, Pachhofer Aladár, Pollak Dávid, Roska Antal, Sajmovits Náthán, Thurner Ferencz és Thurner Mihály, azaz: 7-en.

VI. osztályból: Fischer Miksa, Krausz Sándor, Negro Leo, Schmidt Béla, Wirth Kálmán, Zöhls Ernő, azaz: 6-an.

VII. osztályból: Frank Kálmán, Deutsch Géza, Schármar Károly, Schleiffer Frigyes, azaz: 4-en.

VIII. osztályból: Bergmann Vilmos, Gárdonyi Sándor, Krausz Sándor, Kerschner Ferencz, Stocker György, Winkler Lajos, azaz: 6-an.

Összesen: 41 tanuló.

A tanulók részt vettek: az alsó osztályok közös szabadgyakorlataiban, a felső osztályok közös szabadgyakorlataiban, a katonai rendgyakorlatokban, a kötélhúzásban, a kötélmászásban, a szertornászatban. Az egyesek versenyében nyertek: Krausz Sándor, VIII. o. t. ezüst érmet és oklevelet (magas ugrás) (gátverseny), Stocker György VIII. o. t. ezüst érmet (magas ugrás), Gárdonyi Sándor VIII. o. t. oklevelet (szertornászat), Schmidt Béla VI. o. t. oklevelet (szertornászat), Krausz Sándor, VI. o. t. oklevelet (kötélmászás), Pollak Dávid V. o. t. oklevelet (kötélmászás és szertornászat), Arthofer József, IV. o. t. oklevelet (kötélmászás) Krakovics Ferencz IV. o. t. oklevelet (szertornászat).

Az intézet kapott: katonai rendgyakorlatokért elismerő oklevelet. A tornatanárok (Dr. Kárpáti Károly és Dr. Mika Károly) elismerő oklevelet.

A versenyben résztvevő szegényebb sorsu tanulók a soproni áll. főreáliskola „Segély egyesület“-étől 75 frt 50 kr. és tek. Dr. Winkler Adolf,

ügvéd és a helyb. izr. hitközség elnöke révén a hitközségi pénztárból 20 és gyűjtésből is 20 frtnyi, tehát összesen: 115 frt 50 krnyi. segélyben részesültek és pedig:

1. Renczes József	III. oszt. tan.	7 frt 50 kr.
2. Horváth József	IV. » »	9 » 50 »
3. Tóth István	IV. » »	7 » 50 »
4. Arthofer József	IV. » »	9 » 50 »
5. Krakovics Ferencz	IV. » »	9 » 50 »
6. Thurner Ferencz	V. » »	7 » 50 »
7. Thurner Mihály	V. » »	7 » 50 »
8. Krausz Sándor	VI. » »	3 » 50 »
9. Wirth Kálmán	VI. » »	3 » 50 »
10. Winkler Lajos	VIII. » »	6 » 00 »

Összesen 75 frt 50 kr.

Az izr. hitközség és tek. Dr. Winkler Adolf ur gyűjtéséből befolyt 40 frt a versenyben résztvevő szegény izrael. tanulók között osztatott föl.

II.

Jelentés az 1895. évi május 30-ikán Győrött tartott kerületi tornaversenyről.

Intézetünkben 55-en vettek részt a kerületi tornaversenyben dr. Kárpáti Károly és dr. Mika Károly tornatanárok vezetése alatt és pedig:

a III. osztályból: Bachschitz Mór, Bischitz Henrik, Czébán Pál, Paár Rezső, Renczes József, Schwarcz Ernő, Szukits József, Takács Ferencz, Thier Ferencz. Összesen 9.

A IV. osztályból: Biehler Frigyes, Blumschein Albert, Horváth József, Hübner Ignác, Mihálovits Ferencz, Raffensperger József, Rechnitzer Sándor, Schwartz Zsigmond, Tóth István. Összesen 9.

Az V. osztályból: Fischer Mór, Flóderer Sándor, Goldstein Marcell, Pachhofer Aladár, Pitroff Aladár, Pollák Dávid, Roska Antal, Thurner Ferencz, Thurner Mihály, Vitéz Aladár. Összesen 10.

A VI. osztályból, Fischer Miksa, Kopprasch Ottó, Krausz Sándor, Rechnitzer Ferencz, Rosenheim Samu, Schmidt Béla, Schwarcz Ernő, Wirth Kálmán, Zöhls Ernő. Összesen: 9.

A VII. osztályból. Frank Kálmán, Hellebronth Béla, Kopstein Lipót, Polonyi Lajos, Schármar Károly, Schleiffer Frigyes, Wapp Sándor. Összesen 7.

A VIII. osztályból: Autheried Ernő, Bergmann Vilmos, Ferber Andor, Gárdonyi Sándor, Herczeg Antal, Kerschner Ferencz, Krausz Sándor, Lenck Pál, Stocker György, Uhl Sándor, Winkler Lajos. összesen: 11. Tehát: 55-en.

A III. s IV. osztálynak részt vettek az alsó osztályok közös szabadgyakorlataiban, a V—VIII. osztálybeliek pedig a felső osztályok szabad gyakorlataiban, 48-an a katonai rendgyakorlatokban, 36-an a Jäger-féle botgyakorlatban, 20-an a füles labdajátékban. Mint győztesek ezüstérmet kaptak: Krausz Sándor VIII. o. (sík- és akadályverseny, 2 érem), Ferber Andor VIII. o. (magas ugrás), Zöhlis Ernő VI. o. (magas ugrás). Bronzérmet kaptak: Polonyi Lajos VII. o. (síkverseny), Schmidt Béla, VI. o. (síkverseny). Oklevelet kaptak: Hellebronth Béla, VII. o. (rúdugrás), Polonyi Lajos, VII. o. (magas ugrás). Schmidt Béla VI. o. (korlát), Pollák Dávid V. o. (nyújtó), Renczes József III. o. (nyújtó), Thurner Ferencz V. o. (kötélmászás). Oklevelet kapott az intézet füles labdajátékért (vezető tanár: Dr. Mika Károly). Végül mindkét tornatanár elismerő oklevelet.

A soproni áll. főreáliskola tanulmányut- és versenyalap-jából a szegényebb sorsu tanulók 40 frtnyi segélyben részesültek és pedig;

1. Renczes József,	III. o.	3 frt 23 kr.
2. Szukits József,	III. „	3 „ 23 „
3. Takács Ferencz	III. „	3 „ — „
4. Thier Ferencz	III. „	2 „ — „
5. Biehler Frigyes	IV. „	3 „ 50 „
6. Horváth József	IV. „	3 „ 23 „
7. Tóth István	IV. „	3 „ 23 „
8. Fischer Mór	V „	2 „ 16 „
9. Pollák Dávid	V. „	3 „ 23 „
10. Thurner Ferencz	V. „	1 „ 27 „
11. Thurner Mihály	V. „	3 „ 23 „
12. Fischer Miksa	VI. „	3 „ 23 „
13. Krausz Sándor	VI. „	3 „ 23 „
14. Wirth Kálmán	VI. „	3 „ 23 „

Összesen 40 frt — kr.

Beer Ede, bútorkereskedő ur 4 frt 30 krnyi gyűjtéséből segélyben részesültek:

1. Rechnitzer Sándor	IV. o.	3 frt 23 kr.
2. Fischer Mór	V. „	1 „ 7 „

Összesen: 4 frt 30 kr.

A győri tornaversenyben résztvevő tanulók közköltségének maradékából :

1. Thurner Ferencz V. o. 1 frt 96 kr.

Segélyezési főösszeg: **46 frt 26 krajczár.**

T. Beer Ede úrnak a gyűjtésért hálás köszönetét nyilvánítja az intézet igazgatósága.

g) Hiv. látogatások.

Dr Németh Antal iskolánkat 2 ízben látogatta: 1-ször deczember hóban, a midőn iskolánkban rendes inspectióját tartotta és junius hó 13—15-én a szóbeli érettségi vizsgálatok alkalmával.

Sopron város összes középiskoláinak tanárai egybegyűltek még f. é. febr. hóban üdvözölni főigazgatójukat a nemességi levél elnyerése alkalmából, a testületek mint üdvözlők, a főigazgató mint üdvözölt szívök őszinte érzelmeinek kifejezést adván, az ünepeltre és családjára való felkészöntések után bucsuztak el egymástól.

h) Vizsgálatok sorrendje.

A VIII. osztály vizsgálatait május 1-től 10-ig, a többit junius hó 16-tól junius 25-ig tartottuk.

Az érettségi vizsgálatra. 16 tanuló jelentkezett, az írásbeli május 15., 16., 17. és 24-én, a szóbeli junius 14. és 15-én volt. A kitűzött írásbeli tételek voltak :

I. A magyar nyelv és irodalomból:

1. Bánkban mint tragikus hős.
2. A külső természet hatása az emberre.
3. A XIX. század magyar költőinek befolyása a politikai életre.

Az első tételt választotta 4, a másodikat 6 és a harmadikat is 6 tanuló. Jelesre dolgozta ki 1, jóra 7, elégségesre 7 és elégtelenre 1 tanuló.

II. A német nyelv és irodalomból:

1. Non scholae, sed vitae discimus. (Szabad dolgozat.)
2. Egmont. (Fordítás.)

Valamennyien a 2. számú fordítást választották.

Eredmény: 3 jeles, 6 jó, 5 elégséges és 2 elégtelen.

III. A franczia nyelvből:

1. Marseille alapítása. (Fordítás).

Jelesre dolgozta ki 4, jóra 7, elégségesre 5 tanuló.

IV. A mennyiség tanból:

1. 1200 frt évjáradék 12 évig minden év végén esedékes. Átalakítandó oly járadékká, mely 15 évig minden félév végén fizetendő. Mennyi lesz az új járadék $4\frac{0}{10}$ -át véve?

2. Valamely egyenes kúp tengely-metszetében a csúcsszög $70^{\circ} 40'$, az alapkör kerülete 84.9 m. Mily nagy a felület és köbtartalom?

Eredmény; 3 jeles, 6 jó és 7 elégséges.

A szóbeli vizsgálat 15 tanulóval tartatott meg Dr. Németh Antal kir. tanácsos főigazgató úr elnöklete alatt.

Jól érett lett: Autheried Ernő, Krausz Mihály, Lenck Pál, Stocker György, Uhl Sándor, Graf Jenő és Stadler Izra.

Érett: Ferber Andor, Herczeg Antal. Karlovitz László, Kerschner Ferencz és Winkler Lajos.

Három tanuló szeptemberig, egy tanuló pedig egy évre vettetett vissza.

Az érettek közül 6 szándékozik technikai, 1 gazdasági, 2 hivatalnok, 1 kereskedelmi és 2 jogi pályára lépni.

i) A tanárok irod. működése.

Fleischhacker M. Frid., dr. Kárpáti Károly: Német olvasókönyv. IV. kötet. Bpest. Kiadó Laufer Vilmos. Engedélyezve. Német nyelvtan II. kiad. Kiadó Pókai Lajos.

Bella Lajos Az Archeologia Értesítőben: Baboti leletek (október füzetben); Diceus pohara (decemberi füzetben).

Az Osztrák-Magyar Monarchia írásban és képen című munkában: Sopron megye.

A Sopron megyei Régészeti Társulat 1894. évi működése.

Dr. Mika K: Vadászati, kynologiai szakközlemények a «Vadászlapban», tárczák a «Vadászlapban» és a helyi lapokban.

Dr. Wallner Ig. Chémia elemzéseket végzett: A rendőrség számára 1-et, egészségügyit 8-at, technikai 14-et.

III.

Jelentés

a „Berzsenyi-kör“ 1894/5-ik évi működéséről.

Intézetünk önképző-köre, mely rendes viszonyok között szeptember derekán szokta fölvenni működésének elejtett fonalát, a lefolyt tanévben — sajnos — csak az új év beköszöntével kezdhetette meg működését. Ennek okát azon kedvezőtlen jelenségben találjuk meg, hogy az intézet tanárainak létszáma nem volt teljes, a hiányzó tanerő óráit helyettesíteni kellett s épen a jövővényre várt az önképző-kör elnökségének, illetőleg vezetésének tiszte s feladata. Csak midőn a tanári testület hivatalosan értesült arról, hogy a magas kormány jelentkező hiányában tanerőt nem küldhet s annak órái egész tanévben helyettesítendőek, látván az ifjuság kedvét, vágyát az önképzésre, a jelentés tevője arra határozta el magát, hogy elvállalja a kör vezetését. De ámbár sem a kör tagjai részéről nemes vetélkedésben hiány tapasztalható nem vala, sem a kör vezetője nem lankadt a növendékek folytonos buzditásában serkentésében: a kör a rendelkezésére álló rövid idő alatt még sem volt képes oly intensív munkásságot kifejtteni, mint talán más években, hiszen 4 teljes hónap repült el fejünk felett a pusztá várakozásban. Ennek daczára a kör tagjai emelt fővel, nyugodt lelkiismerettel tekinthetnek ez idei működésükre is, mely viszont buzgó és komoly vala és termékenyítőleg, művelőleg, nemesítőleg hatott a tagok lelkiületére.

A kör tisztviselőkara a már mult tanév végén megejtett választások alapján következőleg alakult meg az alakuló gyűlésen 1895. deczember 18-ikán:

Főjegyző: Uhl Sándor VIII. o. t.

Aljegyző: Wapp Sándor VII. o. t.

Főpénztáros: Stocker György VIII. o. t.

Pénztári ellenőr: Kerschner Ferencz VIII. o. t.

Főkönyvtáros: Autheried Ernő VIII. o. t.

Alkönyvtáros: Takáts Gyula VII. o. t.

Háznagy: Gárdonyi Sándor VIII. o. t.

Az alakuló gyűlésen megállapítottuk a gyűlések megtartásának helyét, idejét és módját és kijelöltük a munkák és szavalatok bírálóit. Minthogy az idő

rövidsége miatt nagyobb remekműnek fejtegetésébe és tagolásába bocsátkozni nem látszott célszerűnek, elnök indítványára egyesek Petőfi lyrájának szemén-szedett gyöngyeit fejtegették tárgy, tartalom, hangulat, szerkezet, nyelv és rhytmus tekintetében. A fejtegetések képezték gyűléseink állandó tárgyait. Már az első rendes ülésen megjelenésével tisztelte meg a kört tek Salamin Leo igazgató ur. — Az elnök melegen üdvözölte őt a Berzsenyi-kör tagjai között és a tagok szíves köszönetét tolmácsolta a tanulók önképzése iránt való őszinte érdeklődéseért, mire igazgató ur megható és lelkes szavakban mondott köszönetet az elnöknek azért, hogy a kör vezetését elvállalta, azután pedig buzdító beszédet intézett a kör tagjaihoz, melyben az önképzésnek szükségességét és fontosságát fejtegette. Ugyancsak e gyűlésen a kör tagjai jegyzőkönyvileg fejezték ki hálájukat a kör vezetőjének, hogy a Berzsenyi-kör élére állott.

Gyűléseink számát tekintve: volt 1 alakuló, 12 rendes és — beszámítva a záróünnepélyt is — 2 diszgyűlésünk.

Fejtegetés összesen 8 adatott be. Ezeket esetről-esetre mindig hárman bírálták meg. Végül az elnök közölte úgy a fejtegetésre, mint a bírálatokra vonatkozó kritikai megjegyzéseit. És pedig:

Uhl Sándor VIII. o. t. fejtegette Petőfinek „Szeretlek kedvesem“, Krausz Mihály VIII. o. tanuló fejtegette Petőfinek „A nemzeti dal“, Kopstein Lipót VII. o. t. fejtegette Petőfinek „A hazáról“, Meller Samu VI. o. t. fejtegette Petőfinek „István öcsémhez“, Stocker György VIII. o. t. fejtegette Petőfinek „Az örült“, Deutsch Géza VII. o. t. fejtegette Petőfinek „Egy gondolat bánt engemet“, Takáts Gyula VII. o. t. fejtegette Petőfinek „Távolból“, Wapp Sándor VII. o. t. fejtegette Petőfinek „Falu végén kurta kocsmá“ című költeményeit.

Ezek közül jegyzőkönyvi dicséretet nyertek: Uhl Sándor, Krausz Mihály és Stocker György talpraesett fejtegetéseikért. Ezen fejtegetéseken kívül beadatott 17 munka. Ezek közül azonban 12-öt visszavetett az elnök és tárgyalás alá nem bocsátott. Silány kis dalok voltak ezek nagyobbbrészt. Jelentésvető drákói szigorral járt el a lantpengetők ellen és ismételten magyarázgatta a kör tagjainak, hogy hagyják abba a verselgetést; az önképzőkörnek más a feladata, nem hogy nevelje a csiripelő poeták ezreit. Próza s műfordítás: ez legyen jelszavuk. Mindamellet a felolvasásra és bírálatra elfogadott 5 munka között mégis 3 kisebb dalocska volt és csak 2 próza. Két dal szerzője Stocker György VIII. o. t., egyé Goldstein Marczell V. o. t. A két prózai művet Uhl Sándor VIII. o. t. nyújtotta be. Az egyik eredeti, címe: Ágnes asszony és Kund Abigél (párhuzam); a másik műfordítás francziából. Címe: A vár elfoglalása.

Szavalat volt összesen 34. És pedig: Gyulaitól 10; Petőfitől 8; Kölcseytől szónoki próza) 4; Gabányitól (monológ) 3; Tompától 2; Aranytól, Eötvöستől, Zász Károlytól, Tóth Kálmántól stb. 1—1. Szavaltak: Uhl Sándor 7-szer, Schwarcz Ernő 6-szor, Stocker György 4-szer, Thurner Mihály 4-szer, Wapp Sándor 3-szor, Krausz Sándor (VI. oszt.) 3-szor, többen 2-szer és egyszer. Jegyzőkönyvi dicséretben részesült Uhl Sándor VIII. o. t. mikor Tompának: A madár fiaihoz“ cz. költeményét elszavalta. A márczius 15-én megtartott intézeti ünn-

pélyen pedig szavalta Krausz Mihály VIII. o. t. Petőfi „Nemzeti dal“-át és Uhl Sándor VIII. o. t. Czuczor „Riadó“-ját. A mai záróünnepen pedig Uhl Sándor a Szózatot és Schwarcz Ernő Vörösmarty Hymnusát.

A Berzsényi-kör könyvtára ez idén is örvendetesen gyarapodott részint ajándék, részint vétel útján. Ajándékkönyvek: Bergmann Vilmos VIII. o. t.: Zimay László: Férfi négyesek. Ferber Andor VIII. o. t.: dr. Németh Antal Titus diadalmenete. Kerschner Ferencz VIII. o. t.: Maistre: La jeune Sibérienne Stocker György VIII. o. t.: Cicero: Válogatott beszédei. Horatius: Költeményei és dr. Németh Antal: Titus diadalmenete. Összesen 6 kötet.

Vétel útján való beszerzések: Gyulai Pál: Nők a tükrök előtt. Egy régi udvarház. Katona Bánk bánja. Költemények (2 köt.). Rédey-Ullrich: Ketteskő. Összesen: 6 kötet.

Ezen kívül járatta a kör Herczeg Ferencznek Uj Idők czimű szépirodalmi heti folyóiratot, melyből július 1-éig 26 szám jelent meg. Végül beszerezte a könyvtáros Schweiger-Lerchenfeld: „Vom rollenden Flügelrad“ és Urbanitzky: „Elektricität“ cz. műveinek hiányzó 5, illetőleg 9 füzetét. A könyvtár áll tehát jelenleg 611 kötetből és 26 füzetből. Az ez idei könyvtári kiadás beszerzések czimén 18 frt 65 krt és bekötés czimén 4 frt 05 krt tesz ki, összesen 22 frt 70 krajczár.

A kör pénztár állapota a következő:

Bevétel. Az 1893/94. tanévről maradt 51 rt 64 kr. Ennek 1894. decz. 31-ikéig járó kamata 90 kr. Nagys. Lenck Viktor ur tört. pályadíj 1 drb. arany 5 frt 80 kr. Tagsági díjakból befolyt 63 frt. Büntetési díjakból befolyt 8 frt 90 kr. Összes bevétel 130 frt 24 kr.

Kiadás: Könyvtári kiadás 22 frt 70 kr. Gyulai-ünnepély 26 frt. Tavalyi ünnepély meghívójának számla-hátraléka 3 frt 50 kr. 2 diszkötet: a komoly és humoros szavalati verseny jutalomdíja 8 frt. a tek. tanári kar tavalyi pályadíja 2 drb. arany, á 5 frt 80 kr., 11 frt 60 kr. A kör pályadíja physikai munkára 2 drb. arany, á 5 frt 80 kr., 11 frt 60 kr. Nsg. Lenck Viktor ur pályadíja történeti munkára 1 drb. arany 5 frt 80 kr. Vegyes kiadás 1 frt 75 kr. Összes kiadás: 90 frt. 95 kr.

Összes bevétel tehát: 130 frt 24 kr. Összes kiadás: 90 frt 95 kr. Marad vagyon: 39 frt 29 kr.

A kör ez évben 2 ünnepélyt tartott: a Gyulai-ünnepélyt és a záró-ünnepélyt.

A Gyulai-ünnepély műsora:

1. „Hymnus“. Énekli az intézet énekkara Wallner János karuagy vezetése alatt

2. Elnöki bevezető. Tartja a kör elnöke.

3. Gyulai Pál költészete. Irta és előadja Krausz Mihály VIII. o. t.

4. „Hazám“ Gyulaitól. Szavalja Uhl Sándor VIII. o. t.

5. Balaton háborgása. Nagy ábránd Mihály Ignácztól. Zongorán előadja Obstmayer János VII. o. t.

6. „Pókayné“ Gyulaitól. Szavalja Krausz Mihály VIII. o. t.

7. Gyulai Pál mint prózairó és műbíráló. Irta és előadja Uhl Sándor VIII. o. t.

8. a) Hunyadi induló. b) Népdalok. Játszsa az ifjúsági zenekar Wamser Miksa karnagy vezetése alatt.

A záró-ünnepély műsora :

1. Honfidal. Énekli az intézet énekkara Wallner János karnagy vezetése alatt
2. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Vízota Gyula tanár.
3. „Hymnus“ Vörösmartytól. Szavalja Schwarcz Ernő VI. o. t.
4. „Szózat“ Vörösmartytól. Szavalja Uhl Sándor VIII. o. t.
5. Jelentés a Berzsenyi-körnek működéséről és a pályázatok eredményéről.
6. a) Koronázási induló. b) Népdalok. Játszsa az intézeti zenekar.

A Gyulai Pál jubileuma alkalmával tartott ünnepélyen a tanári-testületen kívül a helyb. középiskolák képviselői, szépszámu hölgyközönség és a város képviselőitében nagys. Finck János polgármester és dr. Kossow Jenő városi aljegyző urak is megjelentek. A kör ez alkalommal levélben üdvözölte Gyulait, a ki válaszában melegen megköszönte az ifjúságnak iránta való figyelmét és buzgó, kitartó, komoly munkásságra serkentette. Megjegyzendő, hogy a kör tagjainak egyhangu határozata értelmében Krausz Mihály és Uhl Sándor Gyulaira vonatkozó dolgozatai az érdemkönyvbe kerülnek.

A Berzsenyi-kör ez idén május hó 18-ikán tartotta meg a szokásos versenyszavalelatot. A komoly szavalelatban résztvettek: Thurner Mihály V., Schwarcz Ernő VI., Wapp Sándor VII. és Uhl Sándor VIII. o. tanulók; a humores szavalelatban: Krausz Sándor VI., Stocker György VIII. o. tanulók. A bíráló-bizottság, melynek tagjai voltak: Faragó József, Fleischhacker Mór Fridolin, Horváth Rezső tanárok és az elnök, a komoly szavalelatnál Uhl Sándor VIII. o. t., a humorosnál Stocker György VIII. o. tanulónak ítelték oda a díjat. Előbbi szavalela Tóth Kálmán „Hervója története“ cz. költeményét. Jutalma: Endrődy Sándor: Magyar költők kincsesháza. Utóbbi szavalela: Gabányi „Loco“ cz. monologját. Jutalma: Tóth Béla: Szájról-szájra cz. könyve.

A kör ez évben is tűzött ki díjakat pályamunkákra. És pedig:

1. A tek. tanári-testület adományából, mely a tavalyi pályázat meddősége miatt ez évre maradt. 2 drb. arany.

Tétel: A magyar ballairodalom fejlődése Arany Jánosig.

Beérkezett 2 munka. Az 1. számúnak jelígeje: A szépet érző emberek ajkain... stb. (Berzsenyi). A 2. számúnak: Tragoedia dalban elbeszélve. Mint-hogy fogatkozásai daczára mindakét munka komoly tanulmány eléggé sikerült eredménye, a pályabírák: Fleischhacker M. Frid., Kárpáti K. és dr. Vízota tanárok azt határozták, hogy a pályadíj a két szerző között megosztassék s mindegyik egy-egy aranyat kapjon. Szerzőik: Stocker György és Uhl Sándor VIII. o. tanulók.

2. Nagyságos Lenck Viktor ur jutalomdíja 1 drb. arany a következő történeti tételre: A magyar alkotmány fokozatos fejlődése a kiegyezésig.

Beérkezett 1 munka. Jelígeje: Ne hidd hogy e nép... stb. A bírálók: Bella Lajos és Treszkony János tanár urak, szerzőnek kiadják a díjat. Szerzője: Krausz Mihály VIII. o. tanuló.

3. Az önképzőkör pénztárából 2 drb. arany következő physikai tételre: A hő mint mozgás. Beérkezett 1 pályamű. Jelígeje: Hass, alkoss, gyarapíts stb.

A bírálók: Dr. Bäumel Ede és dr. Szekeres Kálmán tanár urak kiadják a 2 aranyat a szerzőnek. Szerzője Autheried Ernő VIII. o. tanuló.

A jutalomdíjak átadása az elnök eme szavainak kíséretében történt:

Kedves ifjak!

Midőn átadom nektek szorgalmatok jól megérdemelt gyümölcsét, magasabb szózatot nem intézhetek hozzátok mint azt, melyet nemzetünk koszos költője, Jókai Mór jubileuma alkalmával a budapesti ifjuságnak mondott:

„Ne feledjétek el soha, hogy a munka az imádság után a legszentebb isteni tisztelet és hogy a munkáskéz és ész sikere a világon a legelső diadal.

Vegyétek a munkát komolyan és az életet derültnék.

Tanuljatok a külföld tudományából, de ne utánózzátok az idegent.

Hagyjátok el a régi hibáit, de tartsátok meg az ősi erényeket.

Ne csak arany, hanem aczélfijusága is legyetek a nemzetnek.

A jövő terhe vállaitokon fekszik. Legyetek erősek, törhetetlenek, hogy azt elviselhessétek.

Mi egy szabad hazát adunk nektek örökségbe és a tulvilágról is eljövünk számon kérni, hogy tartottátok fen a magyarok hazáját.”

Isten vezéreljen benneteket minden pályátokon! Váljatok diszére az intézetnek, a tanári testületnek mindenha!

Ti pedig kedves ifjak, a kik a Berzsényi-kör fentartására ezentul hivatta lesztok, tanuljatok, okuljatok társaitok példáján és vessétek jól sziveitekbe, hogy a becsületes munka sohasem marad jutalom nélkül. Munka és becsület! Ez legyen jelszavatok az életben!

A zenekar „Koronázási Induló“-ja után a záró ünnepély véget ért.

Lehetetlen említés nélkül hagynom, hogy a záró-ünnepélyen jelen volt nsgos bejei dr. Németh Antal, kir. tanácsos, főigazgató ur is, aki az érettségi vizsgálatok alkalmából városunkba érkezvén, sokoldalu elfoglaltsága és sokféle teendői közepette is időt szakított magának arra, hogy magának a Berzsényi-kör működéséről és annak eredményéről e záró-ünnepélyen közvetlen tapasztalatokat szerezzen. Az ő elismerő szava az ifjaknak tudomására jutván, bizonyára csak növelni fogja a tanulóifjuság munkakedvét az önképzés terén.

Dr. Kárpáthy Károly,
a „Berzsényi-kör“ elnöke.

IV.

Fontosabb rendeletek.

1894. június hó 19-étől 1895. június hó végéig.

1. 580 főig. A rajzkiállítási tárgyak 1896. II. 1-ig az országos mintarajziskola és rajzképzőbe küldendőek.
2. 600. főig. Felhívás az 1894 szeptemberi tornaversenyben való részvételre.
3. 682. főig. A felszerelési számadások helybenhagyatnak.
4. 722. főig. A millenium ügyében tett felterjesztés helybenhagyatik, az 1894/5. és 1895/6. évre 80 kr. szedhető az értesítőre, azonkívül a költségek részben való fedezésére 100 frt engedélyeztetik.
5. 681. főig. Utasítás arra nézve, hogy minden a záró-jelentéshez mellékelt ügy külön terjesztés-ék elő.
6. 823. főig. A javítást kérő tanulóknak a javítási engedély megadatik.
7. 32098. vall. közokt. miniszt. Táviratilag küldendő jelentés, minő szaktanárra lesz szükség az elhunyt Stuppacher helyett.
8. 904. főig. Az ipar- és más terménybeli szükségletek évenként okt. 25-én és január 10-én bejelentendőek.
9. 914. főig. Dr. Viszota Gyula fizetése 1893. 47.981. sz. a. utalványoztatik.
10. 933. A javító érettségi vizsgálat 1894. szept 9-én lesz.
11. 937. főig. Ujvári Béla r. tanár ugyanezen minőségben a bpesti II. ker. főreáliskolához helyeztetett át.
12. 972. főig. A parallel osztály szükségleteiről a kimutatás mint átalány beküldendő.
13. 948. főig. Horváth Rezső a kecskeméti áll. főreáliskola r. tanára u e minőségben a soproni áll. főreáliskolához helyeztetik át.
14. 1014. főig. Bella Lajos r. tanár régészeti tanulmányainak kiegészítése céljából a jövő 1895. év folyamában megfelelő külföldi ösztöndíjban fog. részesülni.
15. 1038. főig. Stadler Izr. a pozsonyi keresk. akademiánál érettségi vizsgálatot tett tanuló, a főreáliskola VIII. osztályából is érettségi vizsgálatot az 1894/5. év végével tehet.

16. 1049. főig. Az enged. tankönyvek LII. jegyzéke küldetik meg.
17. 1091. főig. Ha az osztályterem a 60 □-et meghaladja, a törvény maximális száma 8-al meghaladható.
18. 1135. főig. Kende Ferencz rk. tanár a zombori áll. gymnasiumhoz r. tanárnak kineveztetik.
19. 43210. vall. közokt. miniszt. távirat útján értesít, hogy latin ny. rdk. tanárrá Treszkony János lett kinevezve
20. 42235. sz. vall. közokt. miniszt. Dr. Müller Izidor tr. Fiuméba helyeztetett át; pályázati szaktárgy kijelölendő; párhuzamos azonnal meguyitandó.
21. 1489. vall. közokt. miniszt. Jókai Mór művei diszkiadását ajándékozván, az első 10 kötetet a könyvtár számára megküldi.
22. 1336. főig. Pollák Dávid és Schwarcz Ernő VI. oszt. tanulók az 1894/5. tanévtől kezdve féltandijmentességet nyernek. 46,070/95. V. K. M. sz.
23. 1386. főig. Faragó József tanár illetményei szept. 3-tól folyóvá tételnek.
24. 1421. főig. A főreáliskolai orvos és egészségtan tanára tiszteletdíjának kiutalványozására nézve a v. k. minister külön fog intézkedni.
25. 8318. Sopron város tanácsa 1. Thier Ferencz III., Kollin Mór IV. o. tk. a Rosenfeld Jakab-féle, 2. Tóht István IV., Krausz Mihály VIII. o. tk. a Rosenfeld Katalin-féle 124 frtos, 3. Pitroff Aladár a Patzenhoffer Conrad-féle 100 frtos ösztöndíjakat nyerték. 8318/94. v. t.
25. 1446 főig. Későn érkező tanulók felvételét a tanév végéig a főigazgató engedélyezheti.
26. 1445. főig. dr. Müller Izidor helyett kisegítő tanár nincs. 800 frtnyi jutalomdíj engedélyeztetik, mely összeg a helyettesítés arányában a tanárok közt felosztandó.
27. 1501. főig. dr. Pollák Miksa rabbi a törvény 9. §-a alapján hitoktatói minőségben elfogadtatik.
27. 1580 főig. A légvezetési munkálatokért enged. 583-48 frt a 10% biztosítási díj levonásával (60 frt) kiutalványoztatik.
28. 1592. főig. Építési vállalkozó részére 815-97 frt biztosítási letét levonásával 3643 frt 74 kr. kiutalványoztatik.
29. 1616. főig. Dr. Kárpáti Károly és dr. Mika Károly tornatanárok részére egyenkint 255-50 frt tornatanítási díj 1895. június hó végéig kiutalványoztatik.
30. 10519/1894. Sz. kir. Sopron város tanácsa a belügym. rendeletét közli a fertőző betegségek bejelentése ügyében.
31. 67. főig. Dr. Wlassics Gyula vall. közokt. miniszter tudatja, hogy a miniszterium vezetését január 16-án átvette.
32. 119. főig. A tornázástól, rajztól, szépírástól való felmentést az iskola-orvos jelentése alapján az igazgató, tanártestület vagy főigazgató adja meg.
33. 1069. főig. XXIII. jelentés 3. részét küldi meg.
34. 159. főig. A betegszoba-alap érdekében folytatott gyűjtés nyilvántartandó és annak idején betérjesztendő.
35. 53591 főig. v. köz. miniszter. Az 1894. jul. 1-től 1895. jul. végéig házi irodai átalány többletül 200 frt azonnal, 1895. jul. 1-től pedig ugyanazon

átalány czimén 900 frt félévi előleges részletekben a főreáliskola hiv. bélyegtelen nyugtájára kifizetendő.

36. 181. főig. dr. Laszner főreálisk. orvos és egészségtan tanára részére 100 frt utalványoztatik.

37. 184. főig. Dr. Kármán Mórt, mint az országos közokt. tanács tagját a v. közokt. m. kir. miniszter megbizza, hogy a soproni áll. főreáliskolát az 1894/5 tanév folyama alatt minden rendelkezési jog nélkül látogassa meg s tapasztalatairól jelentést tegyen.

38. 173. főig. A nmlgu vall. közokt. miniszt. 50667/1894. sz. a. kelt rendelete alapján az 1895/6. iskolai évre szóló beiratkozások az igazgatósági irodában június hó 20-tól július 5-ig bezárólag tartandók meg.

39. főig. Oly tisztviselő, ki a védkötelezettség törvényes tartalmát tullepve. önként kíván a közös hadsereg v. honvédség kötelékében maradni, mint a több, felmentésre javaslatba hozható.

40. 214. főig. A betöltendő tanszékekre nézve a pályázati tervezetek már mostan állapítandók meg és beterjesztendők.

41. 234. főig. A középiskolai tanárok házasságát nem szükséges külön bejelenteni. Elég az esetet a rendes minősítvényi táblázatba felvenni.

42. 244. főig. A honvédelmi és közös hadseregbeli tisztek és havi díjasok fegyvergyakorlataira és behívására vonatkozó rendelet.

43. 319. főig. A főreálisk. fizikai szertár szaporítására 300 frt. engedélyezése.

44. 5927. Sopron vármegye alispáni hivatala a főreáliskolai betegszoba alapjára egyszersmindenkorra 100 frtot a nemesi pénztárból kiutalványozott.

45. 78. Tanárvizsgáló bizottság. Jelentkezések minden előző hónap 25-ig történendők.

46. 363. főig. Weissbeck György tanodai szolgál 20 frtnyi segélyt nyert

47. 376. főig. Tanárok és tanulók, ha katona kötelezettek: tart. tisztek, tiszthelyettesek, ha folyamodnak, csak a szünetidőben lesznek behívandók.

48. 382. főig. Dr. Szekeres Kálmán a IX. fizetési osztály felső fokozatába léptetett elő.

49. 425. főig. Szóbeli érettségi június 13–15-én lesz.

50. 427. főig. A helyettes-, torna-, hittanárok stb. ügyében való kérelmek június hó végéig nyújtandók be.

51. 434. főig. Az 1895/6. tanévben használandó tankönyvek kimutatásának helybenhagyása.

52. 441. főig. Ferber Andor VIII. oszt. tanulónak a korengedély az érettségi vizsgálatához megadatik.

53. 436. főig. Iskolai játéktanfolyam Budapesten 1895. június 16-tól jun. 22-ig lesz.

54. 452. főig. A tanárértekezleti szoba átalakítási és ezzel kapcsolatban végzendő munkálatok költségére 350 frt. engedélyeztetik.

55. 453. főig. Keszei Imre az V. osztból magánvizsgálatot tehet az 1894/5. tanév végével; a vizsgálat kiterjesztendő a polg. iskola és reáliskola 4 alsó osztálya tantervi különbözetre.

56. 454. főig. A vall. közokt. m. kir. miniszter az 1894. évtől kezdve a tornatanárok számára pótlékot utalványozott, ebbeli igények az igazgatóság útján beterjesztendőek.

57. 157. főig. 8606/95. V. K. M sz. Brückner Nándor Ib. Goldschmiedt Jenő Ib. és Schlesinger Ignác Ia. oszt. tanulók féltandíjmentességet nyernek.

Tanszergyűjtemények szaporodása.

1894. január 1-től 1894. december 31-ig.

a) **Tanári könyvtár.**

V é t e l u t j á n :

a) Pallas nagy lexiconja II—VII. köt. — Heyne M. Deutsches Wörterbuch I—II. Bd. — Littré-Beaujean, Dictionnaire de la langue franç.

b) Leixner O. Geschichte der deutschen Litteratur. — Brunner A., Schlecht-Deutsch. — Vörösmarty M., Ausgewählte Gedichte.

c) Szinyei, Magyar írók élete és munkái III. köt. — Beőthy, Magyar irod. története I. köt. — Palágyi, Magányos uton. — Arany János és Petőfi Sándor levelezése. Szabolcska M., költemények. — Róna, Petőfi és Juliskája. — Badics, Fáy András életrajza. — Ábrányi, Epilog — Dengi, Magyar verstan. — Petőfi, válogatott költeményei. — Kőrösi, Kortársak I—VII. — Magyar Helikon, I. oszt. I—III. köt., II. oszt. I—III. köt. — Greguss, Rendszeres széptan.

e) Weisz, Weltgeschichte XIII—XV. Band.

f) Hagen. Synopsis der höheren Mathematik II. Band.

h) Kirchhoff, Vorlesungen über math. Physik IV. Band. — Elbs, Die Akkumulatoren. — Fodor, Experimente mit Strömen hoher Wechselzahl und Frequenz.

i) Muspratt, Theoretische, praktische und anal. Chemie III. Band.

k) Tanáregyesületi közlöny XXVII. kötet. — Centralorgan für die Interessen des Realschulwesens XXII. Jahrgang. — Zeitschrift für das Realschulwesen XIX. Jahrgang. — Tornaügy XI. évf. — Magyar statisztikai közlemények III. V. és VI. kötet. Ebbinghaus und König, Zeitschrift der Psychologie und Physiologie VI—VII. Band. — Revue des cours et conférences II. année I—II. Serie. — Magyar nyelvőr XXIII. kötet. — Philologiai közlöny XVIII. köt. — Budapesti szemle LXXVII.—LXXX. kötet, Zeitschrift für franz. Sprache XV. Band. — Kisfaludy társaság évlapjai XXVII. köt. — Irodalom történeti közlemények IV. kötet. — Mittheilungen der gesammten Geographie, XL. Band. — Századok

XXVIII. köt. — Historische Zeitschrift XXXVI—XXXVII. Band. — Magyar történelmi életrajzok X. évfolyam. — Természettudományi közlöny XXVI. évf. pótfüzetekkel. — Zeitschrift für Mathematik und Physik XXXIX. Band. — Annalen der Physik und Chemie LI—LIII. Band und Namenregister. — Zeitschrift für Math und Naturwiss. Unterricht XXV. Jahrg. — Beiblätter zu den Annalen der Physik und Chemie XVIII. B. — Zeitschr. f. anal. Chemie XXXIII. Band und Register. — Jahresbericht über die Leistungen der chem. Technologie XXIV. Jahrg. — Botanische Zeitung LII. Jahrg. — Chemisches Centralblatt LXV. Jahrg. I—II. Band. — Zeitschrift für den phys. und chem. Unterricht, VII. Band.

p) Stumpf Dr. Carl, Tonpsychologie I—II. Band.

q) Chapsal, Modèles de littérature fr. — Bechtel, Französische Chrestomathie. — Bechtel, Französische Conversations-Grammatik. — Bechtel Enseignement par les yeux-Célébrités contemporaines I—V. — Hölzel-Bechtel, Wandbilder. — Bechtel, Französisches Sprach- und Lesebuch.

Akademiai kiadványok: Szamota J., A Schlägli magyar szójegyzék — Monumenta Hungariae historica II. osztály Írók XXXIII. köt. — Budenz-Simonyi, Ugornyelvek összehasonlító alaktana. — Erdélyi országgyűlési emlékek XVII. kötet. — Lanciani, A régi Róma. — Akadémiai Almanach 1895. évre. — Akadémiai értesítő V. köt. Nyelvtudományi közlemények XXIV. kötet. — Archaeologiai értesítő XIV. évf. — Math. és természettud. közlemények XXV. köt. — Math. és természettud. értesítő XII. köt.

A j á n d é k u t j á n :

A vallás és közoktatásügyi ministeriumtól: Dr. Horváth Cyrill, Tóth Kálmán emlékalbuma. — Dr. Havas Rezső, Magyar földrajzi könyvtár közoktatásügyi XXII. jelentés. — A tanítói nyugdíjalap 1892: állapota.

A Kais. Akademie der Wissenschaften in Wien-től Sitzungsberichte der k. Akademie der Wissenschaften in Wien XXXI. Jahrg.

A m. k. Földtani intézettől: A m. k. Földtani intézet évkönyve X. köt. — A m. k. Földtani intézet évi jelentése 1893-ra.

A soproni keresk. és iparkamarától: A soproni keresk. és iparkamara jelentése 1893-ra.

Szabó Ferencz német-eleméri plébános urtól: Balbi, Egyetemes földrajz I. köt. — Dr. Csuday legújabb kor története III köt. — Dr. Lázár Gyula, Angolország történelme III.—IV. kötet. — Dr. Szádeczky, Erdély és Mihály vajda története. — Ebers, Cicerone a régi és új Egyiptomon át I—II. kötet. — Dr. Wertner, IV. Béla király története. — Király Pál, Dácia I—II kötet. — Höke, Magyarország újabbkori története.

Dr. Bognár Theophil urtól: Bognár, Idegen eredetű népmesék.

b) Az ifjusági könyvtár szaporodása.

A soproni áll. főreáliskola ifj. könyvtárának szerzeményei az 1894/95-iki tanévben.

Vétel útján:

Heinrich Heine „Werke“ 6 k. Kármán József „Fanni hagyományai“ 4 péld. Pulszky Ágost „Pázmány Péter“ 1 k. Kisfaludy K. „Csalódások“ 1 k. Kölcsey Ferencz „Szónoki művei“ 1 k. Szigligeti Ede „Trónkereső“ 6 péld. Beöthy László „Báró Eötvös József“ 2 péld. Sebesztha Károly „Deák Ferencz“ 10 péld. Kisfaludy Károly „Iréne“ 10 péld. Kölcsey Ferencz „Paraenesis“ 10 péld. Sebesztha Károly „gr. Széchenyi István“ 10 péld. Szász Károly „Niebelungének“ 1 k. Shakespeare „Coriolanus“ 4 péld. Czuczor Gergely „Botond“ 4 péld. Vörösmarty Mihály „Két szomszédvár“ 4 péld. Arany János „Murány ostroma“ 4 péld. Cherbuliez Viktor „Művészet és természet“ 1 k. Névy László „Jókai Mór“ 1 k. Márki Sándor „Magyar Pantheon“ 1 k. Kempf József „Homeros Iliása“ 1 k. Kempf József „Homeros Odysseája“ 1 k. Benedek „Magyar mese és mondavilág“ 1 k. Szana Tamás „Csokonai életrajza“ Petőfi „Összes művei“ 10 k. Szinnyi József „Magyar írók élete és művei“ 1 k. és 3 füzet. Jókai Mór „Utazás sirdomb körül“ 1 k. Pajeken Frigyes „A rokkant hagyatéka“ 1 k. Zachariásné „Beszélyek“ 1 k. Erekmann Chatrian „Rautzan testvérek“ 1 k. Tóth Béla „Tollhegygyel“ 1 k. Ebers György „Serapis“ 1 k. Dóczy Lajos „Beszélyek és vázlatok“ 1 k., Dóczy Lajos „Carmela, Kis Murányvár“ 1 k., Herczeg Ferencz „Gyukovics lányok“ 1 k., Porzó „Vizen és szárazon“ 2 k., Tábori Róbert „Szabadsághősök“ 1 k., Abonyi Árpád „Bosnyák képek“ 1 k., Jókai Mór „Roisák szigete“ 1 k., Bodrogi Lajos „Emberek árnyékok“ 1 k., Dosztojevski „Raszkolnikow“ 3 k., Mikszáth „Almanach“ 1 k., Hanusz István „Nagy Magyar Alföld“ 1 k., Székely József „Kossuth fogsága“ 1 k., Markó Ferencz „Kolumbusz Kristóf“ 1 k., Kennán György „Szipéria“ 1 k., Acsády Ignácz „Széchy Mária“ 1 k., Marczali H. „Magyarország II. József korában“ 2 k., Recsei Viktor „Pannonia ókori mythologiai emlékeinek vázlata“ 1 k., Szilágyi Sándor „A magyar nemzet története“ 27 füz., Guillemin „Physikalische Kräfte“ 1 k., Flammarion „Népszerű csillagászat“ 2 k., Lengyel Béla „Chemia“ 1 k., Flammarion „Világ vége“ 1 k., Ferenczy István „Életpályák“ 1 k., „Magyar Szalon“ 11-iki évfolyam 1 k., Pallas „Nagy Lexikon“ 4 k., Beöthy „Magyar irodalom történet“ 22—33. füzet, „Osztrák-magyar Monarchia stb“ 24 füzet

összes ára: 176 frt 56 kr.

Aesopus, Mesék. Xa-xa, Barlangi lakat. Atzél József. Szomorú idők. Hába Otto, Észak-sarkvidéki utazás. Ludwig Julia, Virágok az útfélen, Cox György, Görög mesék. Báufi János, Népkönyvtár. 8 füzet. Simonyi Jenő, Messze földön. Kalocsa Róza; Igaz történetek. Öreg János; Utazás a napsugáron. Burnett, Sárika története. Bánfi János, Legszebb regefüzér. Győrök Leo, Lázadó hajós nép. dr. Farkas János, Stanley utazásai. Heckenast, Csalavér róka. Bein Károly, Kis lepkegyűjtő. Kis bogárgyűjtő, Pajeken Frigyes. Mesze nyugaton. Radó Antal.

A sziv. Eöry Andor, A madárvilág. Daudet Alfonz, Egy hajó története. Bánfi János, Tündérek között. Franklin társ., Boldogháza. Bánfi János Egyszer volt hol nem volt. Bárany Ignác, Magyarország története. Schanz Frida, Tizenkét elbeszélés. Csizsér Ida, Csillámka. Kis könyvtár 6 füzet. May Károly, A rejtett kincs, 2 példányban, Hajtogató, Felköszöntő könyv. Porzó, Nem illik, Ifjúsági Lapok 2 példányban, Magyar ifjúság 2 példányban, Történelmi arczképesarnok, Hasznos mulattató 2 példányban. Német könyvek: Gerstäcker, Wie der Christbaum entstand. Netoliczka. Wie sieht es auf dem Monde aus? Brauns Japanische Märchen.

Ajándék: Marbach E. „Buntes Weben“ 1 k,

összes ára 68 frt 55 kr.

c) Természettani szertár

Szaporodás. Vétel útján: 1 tábori látócső 5 frt., homok-fürdő 55 kr., vízhőmérő 3 frt., főző pohár sorozat 2.50 frt., elektromos csengő 2 frt., Bunsen égető 1.90 frt. — Ajándékozás útján: 1 tükör sextans 10 másodpercnyi pontosságú leolvasásra 100 frt értékben. (Herczeg Antal VIII. o. tanuló ajándéka.) — Megrendelés alatt vannak különféle eszközök 430 frt értékben.

A szertárban levő eszközök értéke 1895. május 31-én 6734 frt 16 kr.

d) Természetrajzi szertár.

Ajándék képen:

Nisus communis Pregard Oszkár I. o. tanulótól, Tinnunculus alaudarius dr. Mika szertár őrától, Otis tarda tkts. dr. Cavallar Vilmos orvos úrtól, Gallinula chloropus tkts. Degel Ferencz úrtól, Aegithalus pendulinus fészke Deutsch Géza VII. o. tanulótól.

Csere útján:

Tringa canuta, Recurvirostra avocetta, — Anas querquedula, — Acrocephalus turdoides, Lophophanus cristatus, Lanius excubitor.

e) Tornaterem felszerelése.

Vétel útján:

1 rézdob verővel és bőrhevederrel, 2 drb. súlyzó átvány, 2 drb. szekrény, 4 drb. ruha fogas, 1 drb. fiókos asztal.

Chemiai laboratorium.

2 drb fogas vasból. — 1 Térkép vászonra. — 17 drb geológiai rajz felragasztása. — 1 drb egérfogó.

VI.

J ó t é k o n y s á g.

a) Ösztöndíjak.

1. Horváth Ernő, V. o. t. Lippai győri püspök	150.—
2. Kollin Mór, IV. o. t. Rosenfeld Katalin f. öszt.	125.—
3. Krausz Mihály, VIII. o. t. Rosenfeld Jakab, f. öszt.	125.—
4. Pitroff Aladár, V. o. t. Patzenhofer Conrad f. öszt.	100.—
5. Takáts József, III. o. t. soproni főreálisk. öszt.	150.—
6. Tóth István, IV. o. t. Rosenfeld Jakab f. öszt.	125.—
7. Thier Ferencz, III. t. Rosenfeld Katalin f. öszt.	125.—
8. Uhl Sándor, VIII. o. t. Leyrer f. öszt.	66.10

Összesen: 966.10

b) A főreáliskolai segély egyesület.

I. Bevétel

1. A múlt évi pénztári készlet	1	frt	—	kr.
2. A soproni takarékpénztár adománya	25	„	—	„
3. A soproni takarékpénztár és kölcsön egyesület adománya	5	„	—	„

4. Rendes tagsági díjakat fizettek

a) **helyben:** Braun Zsuzsanna urnő 3 frt, Hengl József 5 frt, N. N. 5 frt, Schármár János 3 frt. Schneider Márton 5 frt, a soproni izraelita hitközség 3 frt, Bauer Antal, Dr. Beck Gusztáv, Beer Ede, Dr. Bergmann Keresztély, Boninsogna Ferencz, Dr. Breuer Mór, Frank Tivadar, Friedrich Lajos, Gebhardt József, Hacker Hugo, Dr. Haubner Rezső, Hering Zsigmond, Jány Ferencz, Jekelfalusi Sándorné, szül. Bezerédy, Kirnbauer János, Kluge Lajos, Kottaun Alajos, Kundt Frigyes, Láng Frigyes, Lenk Lajos, Dr. Leszner Rezső, Litfass Károly, Manvinger Sándor, Meller Manóné uruő. Németh Zsigmond, Ofner Alajos, Pleiffer Felix,

Pottyondy Miklós, Ritter Vilmos, Salamin Leo, Schladerer Emma
 urnő, Schleiffer Gusztáv, Schöll Gusztáv, Dr. Schreiner Károly,
 Schwarz Károly, Schwarcz Samu, Skaritz György, Spiesz Antal,
 Stark Lajos, Steiner Ignác, Steiner Lipót, Thiering Gyula, Dr.
 Toepler Károly, Vaniss Adolf, Wagner Zsigmond, Weber Vilmos,
 Wellner Lipót, Weisz József, Weis Matild urnő, Dr. Winkler
 Adolf, Zábrák Dénes, Zsdeborszki Henrik, Zeich János és Zwinz
 Károly urak 2—2 frtjával összesen 132 „ — „

b) **vidéken:** Kalkay Adolf, Eszterházán 2 frt, Frantschitz János
 Császárfalván, a 3 évi tagsági díjat 6 frttal. Kerschner Sylvester
 Bük 2 frt. Ullrich Zsuzsanna So merja 2 frt. Wapp Dániel, Rust
 2 frt, Krausz Mór, Tab 2 frt, Takács Adolf Czinfalva 2 frt. . 18 „ — „

5) Pártoló tagsági díjakat fizettek

a) **helyben:** Aranyos Ferencz 1 frt, Bartl János 1 frt, Bauer
 Lajos 50 krt, Beer E e 2 frt, Bénesy Marczel 1 frt, Bielitz
 Adolf 1 frt, Bischitz Sándor 2 frt, Boór Károly 3 frt, Borsch
 Lajos Károly. 2 frt, Einbeck Mátyás 1 frt, Feichtinger Erzsébet
 50 kr., Feichtinger M. 50 kr., Fischer Adolf 50 krt, Fuchs
 Mór 50 krt, Goldschmidt 1 frt, Goldstein Henrik 1 frt, Grafl
 Ferencz 50 krt, Grafl Ferencz 50 krt. Grafl Pál 50 krt, Grafl
 Teréz 50 krt, Greilinger Mihály 1 frt, Hacker Mayer 50 krt,
 Hacker Miksa 1 frt, Hacker Mór 1 frt, Hübner Ignác 1 frt,
 Jaluschka Nándor 1 frt, Kász Mari 20 krt, Klausz Lajos 3 frt,
 Kohn Méricz 1 frt, Kopprasch Teréz 1 frt, Krausz Sándor 1 frt,
 Krump Ede 2 frt, Lenck Viktor 5 frt, Lock Herman 1 frt,
 Meller Lázár 1 frt, N. N. 1 frt, Németh Márton 1 frt, Obst-
 mayer Károlyné 1 frt, Oneyser Antal 1 frt, Paar András 50 krt,
 Petrik Amália 1 frt, Pinkas Ignác 50 kr. Pollák Mihály 50 krt,
 Raffensberger Ferencz 1 frt, Rechnicz Elek 1 frt, Reichhardt
 Sándor 1 frt, Rozinek János 1 frt, Schwabi 40 krt, Schmidt
 Ferencz 2 frt. Schmidt-Hillebrand Ilona 2 frt, Schwingenschlögel
 Richard 2 frt, Salzer Mór 1 frt, Stadler Lina 1 frt, Stagl
 1 frt, Steiner Manó 30 krt, Stessel Ignác 50 krt, Tiefbrunner
 Károly 1 frt, Thiering Rozália 2 frt, Thurner Mihály 1 frt,
 Ullmann Mór 50 krt, Unger H. 1 frt, Weiss András 1 frt,
 Winkler Lajos 1 frt Wolfsbauer Lajos 1 frt, Wujsten Adolf 2 frt, 72 „ 40 „

b) **viéken:** Adler Fülöp, Salgó-Nyitra 1 frt, Autheried Károly,
 Zákány 6 frt, Bárdossy József, Csöngé, 1 frt, Blumschein Mór,
 Ujkér 3 frt, Braun Salamon F. Sz. Miklós 50 krt, Bruckner
 Pál Bécs-Ujhely 2 frt, Csiszár József Turkeve, 1 frt, Deutsch
 Lajos, N.-Márton 2 frt, Deutsch Sándor, R.-Szemere 50 krt,
 Firnberg Lipót, Lócs 1 frt, Floderer Victor, Szombathely 5 frt.
 Dr. Foder Jenőné, Kecskemét 50 krt, Frisch Kálmán, O.-
 Asszonyfa, 2 frt, Fuchs Józsefné, Kecskemét 50 krt, Fülöp
 Sámuel, Vöröczk 50 krt, Goldschmidt Mór, Ujkér 50 krt,

Hannibál Lálmau, Rákos 3 frt, Horváth Lajos. Fülés 50 krt,			
Jankó Gizka, Somorja 1 frt, Kaltenbäck Ferencz, Rust 1 frt,			
Kiss József, Boled 1 frt, Koch József, Siglós 1 frt, Kollin			
Sámuel Dewesser, 1 frt, Kopstein Izsák Pörgölin 50 kr. Lechner			
Ferencz. Vimpác 1 frt, Lomoschitz Károly, Védeny 50 krt,			
Marek Ernő, Védeny 50 krt, Máté Ágnes, Ipolyság 40 krt,			
Merényi Ferencz, Fszterháza 1 frt, Mészáros Gyuláné, Szil-Sár-			
kány 1 frt. Mihálovits-Wieder Etelka, Csongrád 1 frt, Micsner			
Sáneur, Légrád 1 frt, Nagy Aladár Tapolcza 5 frt, Negro Károly			
Czinfalva 2 frt, Nosztovy Dániel nyírlaki pusztá 1 frt, Peli Ágnes			
Ipolyság 1 frt, Pinezich Nándor Kertes 1 frt, Pittner István,			
Eszterháza 50 krt, Polonyi Géza Budapest, 2 frt, Reisinger			
Mihál, Fehéregyháza 1 frt 50 krt, Renner Gyula, Brassó. 25 krt,			
Rechnitzer Adolf, Ujkér 50 krt, Rottensteiner Rapert, Bécs-			
Ujhely 3 frt, Schwarz Bernát, Kövesd 1 frt, Schwarz Mór, Kövesd			
1 frt, Tpitzer Dávid, Kis Márton 2 frt Stoiner Sándor, Eszter-			
háza 1 frt, Stifter Pál, Hszpács 2 frt, Stocker Ferencz, Doborja,			
1 frt, Strobl Ferencz, Kapuvár 1 frt. Tóth Istvánné, Ipolyság			
1 frt, Tóth János, Ipolyság 50 krt, Tüskés János Bezi 1 frt,			
Uhl András, Ruszt 50 krt, Velancsik János, Védeny 1 frt,			
Vitéz Gézáné, Kecskmét 1 frt, Vitéz Gusztáv, Kecskemét 50 krt,			
Vitéz Gyuláné Kecskemét 25 krt, Wohlrab Alajos, Vulka-Por-			
dány 2 frt, Zdeborszky Ede. Kecöl 2 frt, Zollchan Károly,			
Német Lövő 1 frt s így összesen	79	"	— "
6. A 9000 korona papíráradék évi 4% kamatja	180	"	— "
7. A 3000 frtnyi magyar urbéri 4% kötvény évi kamatja . .	120	"	— "
8. A 2 darab 100 frtos tiszaszabályzási kötvény 4% kamatja	12	"	— "
9. A soproni hitelszövetkezet 24. sz. betétkönyvében elhelyezett			
tőke kamatja	5	"	38 "
10. Ugyan azon könyvből a költségek fedezésére kivétetett . .	42	"	59 "
11. Kroyherr Kristóf péktől az elárusított zsemlye utáni sszalék	13	"	— "
Összesen	705	frt	37 kr.

II. Kiadások.

1. Egy darab 500 koronáról szóló járadék kötvény vétetett 99.75	249	frt	37 kr.
2. Ezen kötvény kamat térítése	2	"	28 "
3. Az aláírási felhívás szétküldésére felhasznált levélborítókra	—	"	80 "
4. Az aláírási felhívások szétküldésére felhasznált posta bélyegre	4	"	62 "
5. Pénzes levelek és posta utalványok kiváltásánál fizettetett .	—	"	27 "
6. A pozsonyi kerületi torna versenyen részt vett tanulóknak			
segélyfejében utalványoztatott és kifizettetett és pedig: Renczes			
József III. o. t. 7 frt 50 kr. Horváth József IV. o. t. 9 frt 50 kr.			
Tóth István IV. o. t. 7 frt 50 kr., Arthofer József IV. o. t.			
9 frt 50 kr., Krakovics Ferencz IV. o. t. 9 frt 50 kr., Thurner			
Ferencz V. o. t. 7 frt 50 kr. Thurner Mihály V. o. t. 7 frt 50 kr.			
Krausz Sándor VI. o. t. 3 frt 50 kr Winkler Kálmán VI. o. t.			
7 frt 50 kr., Winkler Lajos VIII. o. t. 6 frt	75	"	50 "

7. Heim Miksa, II. o. t. engedélyezett segély összeg . . .	12	„	—	„
8. Krausz Sándor VI. o. t. 4 frttal, Goldschmidt Jenő, I. oszt. Steiner Miksa és Pollak Samu II. o. Rechnitzer Sándor IV. o. t. Wirth Kálmán VI. o. t. 5—5 frt. Horváth József IV. o. t. 6 frt. Rechnicz Ferencz, Schwartz Ernő és Fischer Miksa VI. o. t. 7—7 frt. Laschitz Henrik és Németh István III. és Koch József V. o. t. 8—8 frtjával fizettetett ki a választmányi tag megszavazott segélyösszeg	80	„	—	„
9. Weiszböck György tanoda szolgának ujévi ajándék fejében .	5	„	—	„
10. Reininger A. nyomdásznak, 1000 drb. felhiv. iv nyomtatásáért	10	„	—	„
11. Az ipar és keresk. szövetség 24. sz. könyvben elhelyezett	5	„	38	„
12. Dr. Kárpáti Károly titkár urnak 52 drb levelező lapja . .	1	„	04	„
13. Weiszböck Györgynek a h. tagoktól behajtott járandóságokért	6	„	—	„
14. Egy darab 500 koronáról szóló 4% magyar papíráradék kötvényért à 99.50 kr.	248	„	75	„
15. Ezen kötvény kamat térítése ,	4	„	36	„
Összesen	705	frt	37	kr.

III. Vagyonállás kimutatása 1895. évi június hó 1-ével.

1. 2 darab 1000 frtról szóló adómentes földtehermentes. köt- vény 07901 és 07902 számmal à 98.25.	1965	frt	—	kr.
2. 10 drb. 100 frtról szóló adómentes földtehermentési köt- vény 04001, 2. 3, 4 és 5. 35988 és 89 továbbá 04238, 39 és 40 számmal á 98.25	982	„	50	„
3. 3 darab Tisza szabályozási kötvény 2541,078; 2548,020 és 3264,047 sz. à 149 frt	447	„	—	„
4. 10 darab 1000 koronáról szóló 4% koronajáradék kötvény 238, 732, 733, 734, 735, 736. 737, 738, 285.143, 419,543 és 492,176 à 99.25	4962	„	50	„
5. A 24. sz. ipar és kereskedelmi szövetség betét könyvecs- kében elhelyezett tőke	70	„	77	„
	8427	„	77	„

azaz nyolczezer négyszáz huszonhét forint 77 kr. osztr. ért

Sopron 1885. évi június hava 1-én.

Ulber Mátyás,
pénztáros.

c) Főreáliskolai betegápoló szoba alap.

I. Bevétel.

1. Stuppacher Lajos urtól, — egy családtól, ki nem akarja hogy neve közhirré tétessék s nemes Sopron vármegye a nemesi alaphól egyenként 100—100 frt	300	frt	—	kr.
2. Méltóságos gróf Széchényi Manó urtól	50	„	—	„

3. A soproni takarékpénztártól az 1894. évi tiszta nyereségből	25	"	—	"
4. A soproni testvérülési páholytól, t. Rösch Jerő mérnöktől. t. Károlyi Endre földbirtokostól Dr. Herczeg Eszterházi Miklós és Lenk Lajos uraktól 10—10 frt	50	"	—	"
5. Deutsch Miksa Sopronban, Lónyay Sándor, főispán Bereg- szászon, Ferstl János tr. Keszthelyen, Rösch Frigyes Likör- Nyustán, Dr. Bergmann Frigyes Sopronban 5—5 frt Zalka Zsigmond t. Kassán, Goldstein Henrik és Dr. Cavallar Vilmos urak 5—5 frt	45	"	—	"
6. Lehmann Victor, Sopron 4 frt, Ullein Ferencz, Sopron 3 frt Dr. Lagler Aladár 3 frt, Friedrich Ágoston 3 frt, Wagner Zsigmond Budapesten 2 frt 10 kr. Stuppacher Lajos 2 frt Kokas János, Stuppacher Lajos tanár, Dr. Kovács István, Faludi Adolf, Dr. Kovács István á 1—1 frt Fränkl Henrik Bründl Ödön, Bründl Gyula, Krausz Aladár és Ödön 50 kr. N. N. X. Y. egyenként 20—20 krral	25	"	—	"
7. A koronajádék 4% kamatja	20	"	—	"
8. A kölcsön egyletnél elhelyezett tőke kamatja	6	"	04	"
9. Stuppacher tr. ur koszorujára gyűjtött összeg fel nem használt része	4	"	10	"
Összesen	525	frt	14	kr.

II. Kiadás.

1. 200 koronáról szóló 4% kamatozó járadék kölcsön állam adóssági kötvény a 97.15	97	frt	15	kr.
2. Ezen kötvény után járó kamat térítés	1	"	69	"
3. 500 koronáról szóló 4% kamatozó járadék kölcsön állam- adóssági kötvény 99. 65	249	"	12	"
4. Ezen kötvény után járó kamat térítés	2	"	56	"
5. Kummert Lajosnak 160 darab levélborítékért	1	"	20	"
6. 154 darab felhívó levél szétküldésére felhasznált 2 kros pósta bélyegre	3	"	08	"
7. A 6785. sz. tak. és kölcsön egylet könyvecskéjében elhelyezett	169	"	89	"
8. Pénzes levelek, pósta utalványok és pósta bélyegekre fel- használtatott	—	"	45	"
Összesen	525	frt	14	kr.

III. Vagyon állás kimutatása 1895-ik évi június 1-jén.

1. 2000 koronáról szóló 4% kamatozó járadék kölcsön állam adóssági kötvény D. betű 123,371 és 187,781 a 99.25	992	frt	50	kr.
2. A 6785 sz. tak. és kölcsönegyleti könyvben elhelyezve van	339	"	41	"
Összesen	1331	frt	91	kr.

azaz : egyezerháromszázharminczegy forint és 99 krajczár
osztrák értékben.

Sopron, 1895. évi június hava 1-jén.

Ulber Máttyás.
pénztáros.

d) Évi jelentés a „Deák Ferencz“ ösztöndijalapról.

B e v é t e l.

A 342. sz. betétkönyvecske szerint a helybeli ipar- és kereskedelmi szövetkezetben 1894. jun. 30. el volt helyezve 161 frt 19 kr.

A 2100 korona névértékű járadék 1894. jun. 1. — 1895.

május végéig járó 4⁰/₀ egész évi kamatja 42 frt — kr.

A helybeli ipar- és kereskedelmi segélyszövetkezetben elhelyezett összeg 1894. jul. 1-től, 1895. jun. végéig járó egész évi

kamatja 7 frt 31 kr.

Összesen: 210 frt 50 kr.

K i a d á s.

Uhl Sándor VIII. osztálybeli tanulónak jutalomdíjul . . . 42 frt — kr.

A helybeli ipar- és keresk. segélyszövetkezetben a 342. sz.

betétkönyvecske szerint el van helyezve 168 frt 50 kr.

Összesen: 210 frt 50 kr.

Sopron, 1895. június hó 29-én.

Évi jelentés a sopr. áll. főreáliskolai „Zászló-alap“ vagyoni állapotáról.

1894. jun. 30. volt az alap vagyona 43 frt 17 kr.

Az elhelyezett tőke után 1894. jul 1-től 1895. jun. végéig

járó egész évi kamat 1 frt 95 kr.

Összesen: 45 frt 12 kr.

Ezen összeg a 341. sz. betétkönyvecske szerint a helybeli ipar- és keresk. segélyszövetkezetben van elhelyezve.

f) Jelentés

a „Kirándulási Segélyalap“ pénztári állapotáról,

a) B e v é t e l:

I. A) osztály gyűjtése	7 frt 74 kr.
I. B) „ „	20 „ 45 „
II. „ „	21 „ 81 „
III. „ „	3 „ 87 „
IV. „ „	18 „ 90 „
V. „ „	14 „ 76 „
VI. „ „	17 „ 65 „
VII. „ „	10 „ 83 „
Különböző adakozások	16 „ 38 „

Összesen: 132 frt 39 kr.

b) K i a d á s.

Győri tornaverseny alkalmával szegény tanulóknak segély. 40 frt — kr.

Pénztári maradvány 92 „ 39 „

Összesen 132 frt 39 kr.

VII.

Személyzet.

a) I g a z g a t ó s á g.

Salamin Leo, kir. igazgató. (Lásd b).

b) T a n á r i s z e m é l y z e t.

1. *Dr. Bäumel Ede*, végl. rend. tanár. Képesítve a mennyiség- és természettanból. Tanított mennyiségtant a VI. és VIII., természettant a III. és VIII., mértant a IV. osztályban. Összesen heti 17 órában. A VIII. osztály főnöke, a tanári könyvtár őre. Lakik: Uj-Telek-utca 10 sz. Szolgálati évek száma: 18.

2. *Bella Lajos*, végl. rend. tanár, képesítve a földrajz és történelemből. Tanított történelmet a III. V—VIII., földrajzt a IV. osztályban, összesen heti 18 órában. A régiség és érem gyűjtemény őre. Lakik: Széchenyitér 19. sz. Szolgálati évek száma: 19.

3. *Faragó József*, hely. tanár. Képesítve a mennyiségtan-, természettan- és ábrázoló mértanból. Tanított számtant az IA., IB., II. és III., mértant az IB. és V. osztályban, összesen heti 20 órában. A II-ik osztály főnöke. Lakik: Templom-utca 18. sz. Szolgálati éve: 1.

4. *Fleischhacker M. Frid.* végl. r. tanár. Képesítve a német és magyar ny. és irodalomból, gyorsírástól. Tanított magyar nyelvet az IB. és VIII., németet IB. VII. és VIII. osztályban. Gyorsírástot heti 2 órában, összesen 17 (19) órában. Az I. osztály főnöke, az ifj. alsó oszt. könyvtár őre. Lakik: Erzsébet-ut 18 sz. Szolgálati évek száma: 16.

5. *Hauser Károly*, végl. rend. tanár. Képesítve a szabadkézi rajzból. Tanított szab. kézi rajzot a III—VIII, szépírást az IA. IB. II. osztályban, összesen heti 15 órában. A rajzszerter őre. Lakik: Bécsi-utca, 4 sz. Szolgálati évek száma: 25.

6. **Horváth Rezső**, végl. rend. tanár. Képesítve német ny. és francia ny. irodalomból. Tanított francia nyelvet III—VI. osztályokban, összesen heti 18 órában. Az V. osztály főnöke, a felső oszt. ifjus. könyvtár őre. Lakik: Erzsébet-utca 11 sz. Szolgálati évek száma: 9.

7. Dr. **Kárpáti Károly**, végl. rend. tanár. Képesítve a magyar és német ny. irodalomból, tornászatból. Tanította a magyar nyelvet a IV., V. és VII., a német nyelvet a IV. és V., a tornát a III—VIII. osztályokban, összesen heti 17 (25) órában. A 4. osztály főnöke; az önképzőkör vezetője, a főreálisk. segélyegyesület titkárja. Lakik: Színház-utca 24 sz. Szolgálati éveinek száma: 22.

8. **Matty Nándor**, végl. r. tanár. Képesítve a mennyiség- és ábrázoló mértanból. Tanított mértant az IA. IB. II., III., VI., VII. és VIII. osztályokban, összesen heti 18 órában. A mértani rajz szertár őre. Lakik: Széchenyi-tér, 19. sz. Szolgálati évek száma: 17.

9. Dr. **Mika Károly**, végl. r. tanár. Képesítve a természetrajz- és vegytanból. Tanított terményrajzot az IA) IB) V. VI., földrajzot az IB., II., bölcsészetet a VIII., tornát az IA). IB). IIA). IIIB). osztályokban, összesen heti 18 (26) órában. Az állat-, növénytan- és fa gyűjtemény őre. Lakik: Győri-vasut indóh. 9. sz. Szolgálati évek száma: 17.

10. **Salamon Leo**, (lásd a). Képesítve mennyiség- és természettanból, (vegytanból, francia nyelvből). Tanított földrajzot az IA., francia ny. irodalmat, a VII., VIII. osztályban, összesen heti 9 órában. A főreáliskolai segélyegyesület elnöke. Lakik: Templom-utca 26. sz., iskolai épület 1-ső emelet. Szolgálati évek száma: 34.

11. Dr. **Szekeres Kálmán**, végl. r. tanár. Képesítve a mennyiség- és természettanból. Tanított mennyiségtant a IV., V., VII., természettant a VII. osztályban, összesen heti 17 órában. A VII. osztály főnöke. A természettani szertár őre. Lakik Domonkos-utca 3. sz. Szolgálati évek száma 12.

12. **Treszkony János**, rdk. tanár. Képesítve a latin ny., történelemből. Tanított magyar nyelvet az IA., latint az V—VIII. osztályokban, összesen heti 19 órában. Az IA. osztály főnöke. Lakik: Domonkos-utca 8. sz. Szolgálati évek száma 3.

13. Dr. **Viszota Gyula**, hely. tanár. Képesítve a magyar-német nyelv- s irodalomból a bölcsészet tudora. Tanított magyar nyelvet a II., III., VI., — német nyelvet a II, III. osztályokban, összesen heti 18 órában. A III. osztály főnöke. Lakik Eszterházy úi 11. sz. Szolgálati évek száma 2

14. **Dr. Wallner Ignác**, végl. r. tanár. Képesítve a vegytan- és természetrajzból. Tanított vegytant a IV., V., VI., természetrajzot a II., VII., német nyelvet az I. A) osztályokban, összesen 16 órában. A VI. osztály főnöke, a vegytani és ásványtani szertár őre. Lakik Deák-tér 12. sz. Szolgálati évek száma 24.

15. **Dr. Leszner Rezső**, gyakorló orvos. Képesítve az orvostanból. Tanított orvostant a 7. osztályban, összesen heti 2 órában. Intézeti orvos, Lakik Ikva hid 2 sz. Szolgálati évek száma 1.

16. **Wallner János**, nyug. népisk. tanító; énektanító; heti 4 óra. ---

Hitoktatók:

1. **Halmosy István**, kath. hittanár; káptalani segédlelkész.
2. **Dr. Pollák Miksa**, az izraelita statusquo hitközség rabbija.
3. **Stiegler Gusztáv**, ág. evang. lelkész.
4. **Zábrák Dénes**, ág. evang. lelkész.

c) Iskola szolgák:

1. Wabel Pál.
 2. Weissbeck Pál, Balfi-utca.
-

VIII.

Az ifjuság érdemsorozata az 1894/95. tanév végén.

Rövidítések magyarázata: **tdm.** = tandíjmentes, **ftdm.** = feltandíjmentes, **ösz.** = ösztöndíjas, **ism.** = ismétlő; **1** = jeles, **2** = jó, **3** = elégséges, **4** = elégtelen; magaviseletből: **1** = jó, **2** = szabályszerű, **3** = kevésbé szabályszerű, **4** = rossz, **m.** = fel van mentve.

A vastag betűkkel szedett nevek jelentik, hogy az illetők **jeles** tanulók

I. A) osztály.

Osztályfőnök: Treszkony János.

A tanuló neve tandíjmentes, ösztöndíjas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Menyiségtan	Rajz. geometria	Természettan	Szépírá	Torna	Ének
<i>a) Felsőbb osztályba léphetnek.</i>											
Alt Zsigmond	1	1	2	1	2	2	3	2	2	3	3
Bergmann Henrik	1	2	3	3	3	3	3	3	1	3	3
Blumschein Károly	1	2	1	3	3	3	3	1	1	3	2
Breuer Alfred	1	1	1	2	2	2	2	2	1	3	3
5 Deutsch Mór	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Frank Antal, tdm.	1	2	3	3	3	3	2	3	2	3	2
Gerstl Henrik	1	2	2	1	3	2	1	2	1	3	2
Grünvald Jenő	1	1	2	2	2	3	3	3	2	3	3
Hillebrandt Jenő	1	2	2	2	2	2	2	3	2	3	2
10 Koch Gyula	1	3	3	2	3	3	2	3	1	3	4
Löbl Henrik	1	2	1	3	3	1	3	3	2	3	2
Nagy Imre	1	2	2	2	3	1	2	3	3	3	3
Neubauer Károly	1	2	2	2	2	2	2	2	1	2	2
Pinkas Pál ism.	2	2	1	2	3	1	3	3	2	m.	2
15 Rátz Ágost	1	1	1	1	1	1	2	1	1	3	2
Reisinger Mihály ism.	1	3	3	3	3	3	2	3	1	3	2
Schlesinger Ignác ftdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2
Schügerl Ferencz	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3
Steiner József	1	2	1	3	3	3	3	2	2	3	2
20 Stifter Ferencz	1	2	3	3	3	3	2	3	2	3	3
Weisz Lipot ism.	2	2	3	3	3	2	1	3	1	3	2
Wollák Jenő	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2
Zwincz Károly	1	2	3	3	3	3	3	3	1	3	2
<i>b) Javító vizsgálatra bocsáttatnak:</i>											
Bercz Oszkár ism.	2	3	4	3	2	3	2	3	2	3	2
25 Freiszler Vilmos	2	3	3	3	3	3	3	4	2	3	3

A tanuló neve tandíjmentes, ösztöndíjas vagy ismétlő-e?		Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Mennyiség	Rajz. geometria	Természettan	Szépírá	Torna	Ének
Hacker Jenő		2	2	3	3	3	3	3	4	3	3	3
Klausz Nándor ism.		2	2	3	3	3	3	2	4	1	3	2
Lichtl János		2	2	3	3	4	3	3	3	2	2	2
Orbán Sándor		1	3	3	3	3	4	3	3	2	3	2
30 Zdeborszky Vilmos ism.		2	3	3	3	3	4	3	3	3	3	2
c) Osztályismétlésre utasítatnak:												
Boór Gusztáv		2	2	4	3	4	4	4	4	2	3	3
Frischmann Mór		1	2	4	2	4	3	4	4	2	3	3
Horváth Gyula		2	3	3	4	3	4	4	4	2	3	2
Kreuz Ferencz		2	2	4	4	3	4	4	4	2	3	2
35 Kugler Gyula		2	3	3	3	4	3	3	4	2	3	3
Németh Pál		2	2	4	4	3	4	4	3	1	3	3
Pregardt Oszkár		1	2	3	4	3	4	4	4	2	3	3
Reschl Mihály		2	3	3	4	4	4	4	4	1	3	2
Wéber Jenő		1	3	3	3	3	4	3	4	2	3	3
Kiléptek:												
40 Brunner Ede												
Haiden Ferenc												
Mágel Ágoston												
Weisz Henrik												

Összesen 43.

I. B) osztály.

Osztályfőnök: Fleischhacker M. Fridolin.

A tanuló neve tandijmentes, ösztöndijas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	Vallásan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Mennyiségtan	Rajz. geometria	Természettan	Szépírá	Testgyakorlat	Ének
a) Felsőbb osztályba fellelphetnek:											
Bartl Lipót	2	3	3	3	3	1	1	3	2	3	4
Beilschmied Gottfried	2	2	3	3	3	3	3	3	2	3	—
Biehler Otto, ism.	2	3	3	3	3	2	2	3	2	2	2
Boninsegna Ferencz	2	1	2	2	2	1	1	2	1	2	3
5 Boór Nándor	1	2	3	3	3	3	3	3	2	3	3
Bruckner Nándor ftdm.	1	1	3	2	2	2	2	2	1	2	2
Deutsch Ede	1	1	3	2	3	1	1	2	3	3	4
Engel Bernát	1	1	2	2	2	2	2	2	2	3	3
10 Gellis Rezső	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	4
Goldschmied Jenő ftdm.	1	2	2	3	1	2	2	1	2	3	3
Hacker Lajos	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Kalisch Adolf ism.	1	2	3	2	2	2	2	2	1	2	1
Klemen Péter	1	2	2	2	3	1	2	3	1	3	2
15 Kohn Géza	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Krump Ferencz ism.	1	2	3	2	3	3	2	1	1	2	2
Löwy Mayer	1	2	3	3	3	3	3	3	1	3	4
Nagy Ferencz	1	1	2	3	3	3	3	3	2	3	2
Noszlopy Gyula ism.	1	1	2	3	3	3	3	3	3	2	2
Peltzer Ferencz mgt.	—	3	2	3	2	3	2	1	—	—	—
Rozineck Arthur	1	1	3	3	3	3	3	3	2	2	3
20 Sehneider Ferencz	1	1	2	2	2	2	2	2	1	2	3
Schottan Rezső	1	3	3	3	3	2	2	3	1	3	2
Tiefbrunner Győző	1	1	3	3	3	1	2	3	1	3	2
Vendler László	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3
Weissenböck Ferencz	1	2	3	3	3	3	3	3	2	3	4
25 Weisz István	1	1	2	2	3	3	3	3	1	2	2
Zollner Jenő	1	2	3	3	3	1	2	3	2	3	3
Zollschan Zsigmond	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
b) Javító vizsgálatra bocsátatnak:											
Hacker Emil	1	2	3	3	3	3	4	3	2	3	3
Hengl Ignác ism.	2	3	3	3	3	3	4	3	3	3	3
30 Láng Lajos ism.	2	2	3	3	3	3	4	3	1	—	4
Rechnitz Elek	2	2	3	3	3	3	4	3	2	3	3
c) Osztályismétlésre utasítatnak:											
Frisch István	1	3	3	3	4	4	3	3	2	3	4
Németh Pál	2	2	3	4	3	4	4	4	2	3	2
Payer Ferencz	1	2	3	3	4	4	4	4	1	3	2
35 Potier Ernő lovag	2	2	3	3	4	4	4	3	2	3	2
Renner Gyula	2	2	4	4	4	4	4	3	2	3	4
Sálzer Emil	1	2	4	4	4	4	4	4	1	4	2
Zalka Béla ism.	1	2	4	3	4	4	4	3	2	3	2

Kilépett: 5.

Összesen 43.

II. osztály.

Osztályfőnök F a r a g ó J ó z s e f.

A tanuló neve tandíjmentes, ösztöndíjas vagy ismétlő-e?		Magaviselet	Vallástan	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Mennyiségtan	Természettan	Rajzoló geometria	Széprírás	Torna	Ének
a) Felsőbb osztályba léphetnek :												
	Bachschitz Rezső	1	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2
	Beer Ede	1	3	3	3	3	1	2	3	3	3	2
	Bischitz Gyula ism.	2	3	3	3	3	3	1	3	3	3	4
	Börötzffy Kálmán	1	1	1	3	1	1	1	3	3	3	3
5	Braun Hugó	1	2	2	2	3	3	2	2	1	3	4
	Csiszár Károly	1	1	2	3	1	3	2	2	1	2	3
	Deutsch Adolf	1	2	2	2	2	2	2	1	2	3	1
	Deutsch Zsigmond	1	2	1	1	2	1	2	1	2	3	3
	Firnberg Salamon ftdm.	1	1	1	2	1	1	1	1	1	3	1
10	Fuchs József ism.	1	2	3	3	3	2	2	3	2	3	2
	Goldberger Rikárd	1	1	3	2	3	3	2	3	3	3	2
	Hannibal Gyula	3	2	3	3	2	3	3	3	3	3	2
	Heim Miksa ftdm.	1	2	2	1	3	2	2	2	1	3	2
	Hermann Rupert	1	3	3	3	3	3	3	2	1	2	2
15	Hintsch Rikárd	2	1	2	3	3	3	3	3	3	3	2
	Krausz Ödön	1	3	2	3	3	2	2	3	3	2	3
	Krump Károly	2	3	3	3	3	3	3	3	1	3	2
	Lenck Rikárd	1	1	1	1	1	1	1	2	2	3	1
	Lock József	1	1	2	2	2	3	3	3	3	3	2
20	Mandel Zsigmond	1	2	2	2	3	2	2	2	1	3	2
	Manninger Sándor	1	1	1	1	2	1	1	1	1	2	1
	Pollak Samu	1	2	1	2	3	2	2	1	1	2	1
	Reisinger Rezső ism.	2	3	3	3	3	3	3	3	1	2	3
	Schügerl Antal	1	2	3	2	2	2	1	3	2	3	2
25	Steiner Miksa tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	2	3	2
	Tüskés Dénes	1	1	3	3	3	3	2	2	1	2	2
	Weiss Gyula ism.	1	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3
	Hauer József mgt.		2	2	2	3	2	3	2			
b) Javító vizsgálatra bocsáttatnak:												
	Bischitz Samu	1	3	3	3	4	3	3	3	3	3	3
30	Frantsich Rezső	1	2	3	4	2	3	2	3	3	2	2
	Hauer Antal	2	2	2	3	4	3	3	3	2	2	1
	Jambrich Alajos	2	4	3	2	3	2	3	1	2	3	2
	Litfass Jenő ism.	1	3	2	3	4	1	2	2	1	2	1
	Novák János	1	2	3	3	4	3	2	3	1	3	3
35	Schricker János	2	2	3	3	4	3	3	3	1	2	3
	Ullmann Adolf	1	2	3	3	4	3	3	3	3	3	3
	Wolfsbauer György	1	3	3	4	3	3	3	3	2	3	3
	Müller Hugo mgt.		3	4	3	3	3	2	3			
	Weber Lajos mgt.		3	3	3	4	3	3	3			
40	Witzenetz Márton mgt.		4	3	3	3	3	3	3			

A tanuló neve tandijmentes, ösztöndijas vagy ismétlő e?		Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Földrajz	Mennyiség	Természettud.	Rajzoló geometria	Szépírá	Torna	Ének
<i>Osztályismétlésre utasítottak:</i>												
	Bauer Gyula	2	3	3	3	4	3	3	4	2	3	4
	Klausz Lajos	2	2	3	3	4	3	4	3	2	3	2
	Kohlmann Náthán	2	3	4	3	4	3	3	3	3	3	3
	Reichard Jenő ism.	3	4	4	4	3	3	4	3	2	3	3
45	Weisz Frigyes	1	3	4	3	4	4	3	3	2	3	3
<i>Kiléptek:</i>												
	Bella Jenő											
	Börötfy Jenő											
	Bruckbauer Nándor											
	Ferber Béla											
50	Greilinger Ferencz											
	Krausz Aladár											
	Lapicz Jenő											
	Maschler Gyula											
	Musset János											
55	Pitroff Béla											
	Pollák Jenő											
	Rottensteiner András											
	Steiner Jenő											

Összesen 58.

[illegible]

IV. osztály.

Osztályfő: Dr. Kárpáti Károly.

A tanuló neve tandíjmentes, ösztöndíjas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	Vallásán	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Földrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geometria	Vegytan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlat	Ének
a) <i>Felsőbb osztályba föléphetnek:</i>												
Adler Zsigmond	1	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2	4
Biehler Frigyes ism.	1	1	2	2	2	2	1	2	2	2	1	3
Blumschein Albert	1	3	3	3	3	3	3	1	3	2	4	3
Einbeck Károly	2	2	3	3	3	3	3	3	3	1	3	3
5 Herz Márton mgt.	—	3	3	3	3	2	2	3	2	2	—	—
Hillebrand Rezső	1	1	3	3	3	2	3	3	3	2	3	4
Horváth József ftdm.	1	2	2	2	3	2	3	2	2	1	1	2
Jaluschka Lajos tdm.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	3	2
Kaltenböck Ferencz	2	3	3	2	3	2	3	2	3	1	2	3
10 Kollin Mór tdm. öszt.	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	3	2
Kosch Lipót	1	2	3	3	3	1	3	3	3	2	2	2
Márer József mgt.	—	2	3	3	2	1	3	3	2	2	—	—
Mészáros Vilmos	1	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
Mihálovits Ferencz ftdm.	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
15 Pinezich István	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1
Raffensperger József	1	2	3	3	3	3	3	3	3	1	3	2
Rechnitzer Sándor ftdm.	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1
Salzer Gyula	1	1	2	2	3	3	3	3	2	3	4	2
Schwarcz Rezső	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	3
20 Schwarcz Zsigmond	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2
Skarits Mihály	2	2	2	1	2	1	3	2	1	m.	3	3
Strobl Imre	1	1	2	3	3	2	3	2	3	2	m.	3
Thirring János	1	1	3	2	2	2	2	2	2	1	2	2
Tóth István tdm., öszt.	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1	1
25 Wellisch György mgt.	—	2	2	2	2	1	1	2	2	2	—	—
b) <i>Javító vizsgálatra bocsáttatnak:</i>												
Drechsler Károly	2	3	3	3	4	3	3	3	3	1	m.	3
Hilledraud Alfréd	1	2	3	3	2	2	3	3	4	2	3	4
Macher Alfréd	1	1	3	3	4	2	3	3	3	1	3	3
Petrik Aladár	2	1	1	3	3	3	4	3	3	2	3	4
30 Stessel Lipót	2	2	3	2	3	3	4	3	3	3	3	3
Stern Jenő mgt.	—	4	3	3	2	1	3	3	3	2	—	—
Weiss József	1	2	3	3	4	3	3	2	3	1	4	3
c) <i>Osztályismétlésre utasítottak:</i>												
Bischitz József	2	3	4	4	3	3	4	3	3	2	3	3
Fülöp Dezső	1	1	3	4	4	2	3	3	3	2	2	3
35 Hübner Ignác	2	2	3	3	4	3	4	3	3	1	2	2
Nagy Elek	2	3	3	4	4	3	4	4	3	3	3	4
Udvardy Gyula	2	2	2	4	2	3	4	3	2	2	2	2
Zdeborski Ede	1	3	3	3	3	3	4	3	4	2	2	2
Zöhls Gyula	2	3	4	4	4	4	4	3	3	2	3	4
d) <i>Magántanulóvá lett és vizsgálatot nem tett:</i>												
40 Ráth Ödön	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Összesen: 40.

V. osztály.

Osztályfőnök: Horváth Rezső.

A tanuló neve tandíjmentes, ösztöndíjas vagy ismétlő-e?	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Latin nyelv	Történelem	Mennyiség	Ábrázoló geometria	Természettud.	Vegytan	Szabadkézi rajz	Torna	Ének
a) Felsőbb osztályba fellephetnek:														
Floderer Andor	2	2	3	3	3	—	2	3	2	3	3	2	2	2
Goldstein Marczel	2	3	1	2	1	—	1	2	2	3	3	3	3	2
Horváth Ernő tdm. öszt.	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	3	1
Jankó Lajos ism.	2	2	3	3	3	—	2	3	3	3	3	3	3	2
5 Koch József	1	2	3	3	3	—	2	3	2	3	3	3	3	2
Müller Frigyes mgt.	—	1	2	2	1	—	1	1	1	3	2	1	—	—
Pachhofer Alfréd	1	2	3	3	1	—	2	3	3	3	3	3	2	2
Pitroff Aladár félt. öszt.	1	2	2	2	2	—	2	2	1	2	2	1	2	1
Pollák Dávid tdm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
10 Roska Antal	1	1	3	2	2	—	2	2	1	3	3	1	3	2
Stadler Vilmos	1	1	2	2	2	—	1	2	1	2	2	2	2	2
Thurner Ferencz félt. öszt.	1	1	2	1	2	1	2	1	1	2	1	1	1	1
Thurner Mihály félt. öszt.	1	1	2	1	2	1	1	2	1	2	2	1	1	1
b) Javító vizsgálatra bocsáttatnak:														
Fischer Mór	2	3	2	3	3	3	3	4	3	3	3	2	1	2
Gerencsér Lajos	2	2	3	3	3	2	2	4	3	3	3	2	3	2
Scheimovics Náthán ism.	1	3	3	3	3	—	2	4	3	3	3 m.	4	4	2
Osztályismétlésre utasítottak:														
Geist Lipót	1	2	2	3	3	—	2	4	4	3	3	3	3	2
Litfass Ernő	2	2	3	3	4	3	3	4	4	3	4	2	1	2
Schreiner Ernő	3	2	4	3	4	—	3	4	4	3	3	3	2	3
Vitéz Aladár	1	3	3	3	2	—	2	4	4	3	3	2	3	3
Kilépett:														
Takó Lajos														
Vizsgálatlan maradt:														
Keszei Imre mgt.														

Összesen: 22.

VI. osztály.

Osztályfőnök: Dr. Wallner Ignác.

A tanuló neve tandijmentes, ösztöndíjas, vagy ismétlő-e?	Magaviselet	Vallás	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Latin nyelv	Történelem	Mennyiség	Ábrázoló geometria	Természettud.	Vegytan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlat	Ének
a) Felsőbb osztályba léphetnek:														
Beer Gyula	1	2	2	1	1	—	2	3	2	3	3	1	3	2
Fischer Miksa tdm.	1	1	1	1	1	—	1	2	2	2	1	1	1	1
Kopprasch Otto	1	2	2	2	3	—	2	3	2	3	2	1	3	1
Kopstein Zsigmond	1	2	3	2	3	—	1	3	3	3	2	2	3	1
5 Krausz Sándor tdm.	2	2	1	2	2	2	1	3	3	2	2	1	1	1
Meller Samu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1
Rechnitzer Ferencz ftdm.	1	2	1	2	2	2	1	3	2	2	2	1	2	2
Rosenheim Samu	1	2	2	2	2	3	1	2	2	3	3	2	m.	2
Schmidt Albert	1	2	3	2	3	—	1	3	3	3	3	1	1	2
10 Schwartz Ernő ftdm.	1	2	1	1	1	1	1	3	2	2	3	1	3	1
Stiskalek Károly	2	1	2	1	3	—	1	3	2	2	2	1	3	2
Wirth Kálmán	1	1	2	2	1	1	1	3	2	2	2	2	1	—
Zöhls Ernő	1	3	3	3	3	—	3	3	2	3	3	1	1	—
b) Javító vizsgálatra bocsáttatnak:														
Litfass Győző	2	2	3	3	3	—	2	4	3	3	3	2	2	2
Weick Géza	2	2	3	3	3	—	2	3	2	4	3	1	1	2
Osztályismétlésre utasítatik:														
Negro Leo ism.	1	3	3	3	4	—	3	4	3	3	3	1	3	—
Kilépett:														
Pickler Andor														

Összesen: 17.

VII. osztály.

Osztályfőnök: Dr. Szekeres Kálmán.

A tanuló neve tandíjmentes, ösztöndíjas, vagy ismétlő-e?		Magaviselet	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Latin nyelv	Történelem	Meunységtan	Ábrázoló geometria	Természettan	Természettan	Egészségtan	Szabadkézi rajz	Testgyakorlat	Ének
<i>a) Felsőbb osztályba léphetnek:</i>																
	Bárdossy Lajos tdm.	2	1	1	2	2	2	1	2	2	1	2	1	2	1	2
	Deutsch Géza	2	2	2	3	3	—	2	2	1	1	2	1	1	m	2
	Frank Kálmán tdm.	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	2	1	2	1	1
	Hellebronth Béla	2	2	3	3	3	—	2	3	3	3	3	3	1	1	2
5	Kopstein Lipót	1	1	1	1	2	1	1	3	1	2	3	1	1	3	2
	Litfass Károly	1	1	3	3	3	—	2	3	2	3	3	2	2	3	3
	Obstmayer János tdm.	2	1	1	1	1	—	1	2	1	2	1	1	1	m	1
	Schármár Károly	1	2	3	2	3	—	1	3	2	3	3	1	2	2	2
	Schleiffer Frigyes	1	1	1	1	2	2	1	2	1	1	2	1	2	2	2
10	Takács Gyula	1	2	2	2	2	—	1	3	2	3	3	1	2	2	2
	Wapp Sándor	1	1	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2
	Graf Jenő mgt.	—	1	2	1	1	—	1	1	1	1	1	—	1	—	—
<i>b) Javító vizsgálatot tehetnek:</i>																
	Polónyi Lajos ism.	2	2	3	3	3	—	3	4	2	3	3	2	3	1	2
	Wohlrab Alajos	1	1	3	3	2	2	2	4	2	3	3	1	2	3	2

Összesen : 14.

VIII. osztály.

Osztályfőnök: Dr. B a u m e l E d e.

A tanuló neve tandijmentes, ösztöndijas vagy ismétlő-e?		Magaviselet	Hittan	Magyar nyelv	Német nyelv	Francia nyelv	Latin nyelv	Bölcsészet	Történelem	Mennyiségtan	Természettan	Ábrázoló geometria	Szabadkézi rajz	Egészszégtan	Testgyakorlat	Ének
<i>Érettségire mehettek:</i>																
	Autheried Ernő.	2	1	1	1	1	—	1	1	1	2	2	1	—	3	1
	Bergmann Vilmos	1	1	3	1	2	—	1	2	3	2	2	1	1	2	1
	Ferber Andor	2	1	2	3	2	—	2	1	3	3	3	2	—	1	2
	Gárdonyi Sándor	2	1	3	3	3	—	2	1	3	3	3	1	—	1	2
5	Granitz Lipót	1	2	3	2	2	—	2	1	3	3	3	2	—	3	2
	Herczeg Antal	1	1	2	2	3	—	2	1	3	3	2	1	—	3	2
	Karlovitz László	1	1	3	3	2	—	2	1	3	2	1	1	1	m.	2
	Kerschner Ferencz	1	1	3	3	2	—	1	1	2	2	1	1	—	1	1
	Krausz Mihály tdm. öszt.	1	1	1	2	2	1	2	1	2	2	2	1	1	m.	2
10	Krausz Sándor	1	2	3	3	3	—	3	2	3	3	3	1	—	1	—
	Lenck Pál	1	1	2	2	2	—	1	1	2	2	2	2	—	2	—
	Stocker György	1	1	1	1	2	1	1	1	2	2	2	1	—	1	1
	Uhl Sándor öszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	3	3	3	2	—	2	—
	Winkler Lajos	1	1	3	2	2	—	2	1	3	3	2	1	—	1	—
15	Graf Jenő mgt.	—	1	2	2	2	—	2	1	1	1	1	1	—	—	—
	Stadler Izra mgt.	—	1	2	2	2	—	2	1	2	1	2	2	—	3	—

Összesen 16

Statisztikai táblázatok,

1. A tanulók általános áttekintése.

Osztály	Összesen a tanév végén	Vallásra nézve volt				Anyanyelvre nézve volt				Nyelvismeretre nézve volt			Egészségi állapot				Magaviselet				A fegyelmi esetek száma			
		róm. kath.	ág. evang.	ev. reform.	izraelita	magyar	német	tót	horvát	csak magyarul beszél	csak németül beszél	hányan tudnak magyarul	betegségi eset				hány tanuló kapott				igazgatói	tanárkari	tanács folytán eltávozott	kizárattott
													könnyű	súlyos	járványos	meghalt	jó	szabályszerű	kevésbé szabályszerű	rossz				
I-A.	39	18	7	—	14	14	25	—	—	6	—	39	24	1	4	—	23	15	1	—	—	—	3	—
I-B.	39	15	9	1	14	16	22	—	1	—	—	39	24	1	—	—	27	11	—	—	—	—	2	—
II	45	19	6	1	19	15	29	—	1	4	—	45	43	7	—	—	29	11	1	—	2	1	13	—
III,	34	16	6	—	12	22	12	—	—	—	—	34	86	2	1	—	31	2	—	—	—	—	—	—
IV.	39	20	5	1	13	18	19	1	1	8	—	39	96	2	2	—	23	12	—	—	—	—	—	—
V.	20	11	2	—	7	13	7	—	—	2	—	20	39	1	2	—	12	6	1	—	—	1	1	—
VI.	16	4	3	—	9	8	8	—	—	—	—	16	63	1	3	—	12	4	—	—	2	1	1	—
VII.	14	7	5	—	2	9	5	—	—	2	—	14	54	1	—	—	8	5	—	—	—	—	—	—
VIII.	16	8	5	—	3	7	9	—	—	—	—	16	52	—	2	—	11	3	—	—	—	—	—	—
Összesen	262	118	48	3	93	122	136	1	3	22	—	262	481	16	14	—	176	69	3	—	4	3	20	—

2. A szülők polgári állása és a tanulók illetősége.

Osztály	Összesen a tanév végen		Östermelő		Iparos		Keresk. és vállalkozó		Tiszt- viselő		A tanulók illetősége							Tanórát nem mulasztott		Igazolatlanul mulasztott			
	nagybirt. és bérlő	önálló	kisbirt. és bérlő	alkalmazott	nagyiparos	kisiparos	alkalmazott	nagykereskedő	kiskereskedő	alkalmazott	köztisztviselő (állami, hatósági)	magán és társulati	Katona	Értelmiségi	Személyes szolgálatból élő	Magánzó (nyugdíjas stb.)	helybeli	megyebeli	más megyebeli	ausztriai	boszniai		
I-A.	39	2	1	3	—	6	—	2	14	—	2	1	1	3	3	1	17	15	7	—	—	10	3
I-B.	39	—	4	—	1	7	—	—	12	—	—	3	2	5	2	1	24	10	4	—	—	9	2
II.	45	3	3	1	—	7	—	7	8	4	6	4	2	1	3	2	34	6	5	—	—	8	3
III.	34	—	1	—	—	12	—	4	7	1	1	2	—	2	—	—	23	7	4	—	—	5	—
IV.	39	4	4	—	6	7	—	2	6	—	1	1	—	—	3	6	19	9	10	—	1	7	—
V.	20	—	1	—	—	2	—	4	3	—	3	5	—	2	—	3	14	—	6	—	—	4	—
VI.	16	—	—	—	—	3	—	1	3	—	1	1	—	—	—	1	9	4	1	—	—	1	—
VII.	14	1	2	—	2	3	—	—	3	—	—	—	—	1	—	1	6	3	4	—	—	—	—
VIII.	16	1	1	—	—	3	—	1	1	—	1	1	—	1	—	5	9	3	3	1	—	—	—
Összesen	262	11	17	4	9	50	2	22	59	5	15	20	3	15	10	20	155	60	44	2	1	53	10

3. A tanulók részleges áttekintése.

Osztály	Felvételt a tanév folya- mán	Vizsgalatott tett																Előmenetel a renoes tantárgyakból					Tanitási óra mulasztás						
		haladó	magán	ismétlő	összesen	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20 és több	Mindenből I jeles	Mindenből legalább jó	Mindenből legalább elégs.	Egyből elégtelen	Kettőből elégtelen	Többől elégtelen	Igazolt	Igazolatlan	Összesen			
						é l e t é v é t b e t ö l t ö t t e																							
I-A.	43	33	1	6	39		4	10	15	7	3							1	4	18	7	2	7	733	9	742			
I-B.	44	32	4	6	39	1	3	17	7	9	2	—						1	3	24	4	1	6	625	2	627			
II.	58	34	1	7	45		1	5	17	12	9	1						1	5	23	11	3	2	734	17	751			
III.	35	32	4	1	34				4	9	12	4	5					2	11	14	2	4	1	758	—	758			
IV.	40	34	1	1	39					4	9	11	10	4	1			—	10	15	7	4	3	849	—	849			
V.	22	17	—	2	20						3	11	4	2	—			2	4	7	3	2	2	534	3	537			
VI.	17	15	1	1	16							3	5	5	1	2		1	1	11	2	1	—	536	—	536			
VII.	14	12	2	1	14								4	4	4	—	2	1	5	6	2	—	—	434	—	434			
VIII.	16	14	—	—	16								1	1	6	4	4	—	6	10	—	—	—	603	—	603			
Összesen	289	223	14	25	262	1	8	32	43	41	38	30	29	16	12	6	6	9	49	128	38	17	21	5306	31	5837			
						262																							

262

X.

Tudósítás az 1895—96. iskolai évről.

1. Oly tanulók, kik csak egy kötelező tantárgyból kaptak elégtelen érdemjegyet, és a magaviseleti jegyük jó, vagy szabályszerű, a jövő iskolai év megkezdése előtt, augusztus 31. napján 8—12 óráig javítóvizsgálatot tehetnek. Azon tanulók, kik két tárgyból kaptak »elégtelen« tanjegyet, javítóvizsgálatra való engedélyért a győri tankerületi kir. főigazgatósághoz 50 kros bélyeggel ellátott és utolsó iskolai bizonyítvánnyal felszerelt kérvényeiket július hó 5-ikén az igazgatósághoz adják be.

2. A nmgv. vall. és közokt. ministerium 50.667—1895. sz. rendelet alapján az 1895—96. iskolai évre szóló beiratkozások az igazgatósági irodában következő rendben történnek meg:

Június 30 án d. e. 8—12-ig a II. és V. osztály.

» » » » » a III. » VI. »

Július 1—2-án » » » a IV. » VII. »

» 3—4-én » » » az I. » VIII. »

A tanév végén beírottak szept. 2., 3., 4. napján reggeli 8 órától az illető osztályfőnököknél tartoznak jelentkezni.

A beiratkozás után az igazgató csakis késedelmöket szigorúan igazoló tanulókat szept. 10-ig vehet fel. Későbbben jelentkező tanulók felvételét az igazgatóság útján benyújtott folyamodványra, a tanév két első hónapjában a főigazgató, ezentúl a vallás közoktatásügyi minister engedheti meg. — Azoknak, kik a tanév első hónapja után az iskolába lépnek, az eddig végzett tananyagból vizsgálatot kell kiállaniok.

3. Minden tanuló felvétele alkalmával 3 frt felvételi díjat; könyvtárra, értesítőre, tentára 2 frtot; énektanításra 60 krt. tartozik az igazgatónál fizetni. Az évi tandíj 24 frt, mely négy részletben: szeptember 1-én, november 1-én, február 1-én és április 1-én fizetendő. Azon tanu-

oknak, kik ezen határidő végével a fizetés teljesítését, vagy az alól való felmentést igazolni nem tudják, az iskola további látogatása meg nem engedhető.

4. Az 1883. XXX. t. cz. 10. §.-a értelmében a reáliskola első osztályába csak oly növendékek vehetők fel, kik keresztelő-, illetve születési levéllel igazolják, hogy életük kilencedik évét már betöltötték és vagy arról, hogy a népiskola négy osztályát jó sikerrel végezték, nyilvános népiskolától nyert bizonyítványt mutatnak elő, vagy felvételi vizsgálaton igazolják, hogy hasonló mértékű képzettséggel bírnak. A felvételnél a tanuló felmutatni tartozik születési bizonyítványát. továbbá orvosi bizonyítványt arról, hogy mikor volt utolsószer beoltva s mily eredménnyel?

Tizenkét évesnél idősebb tanuló felvétele felett a tanári testület határoz.

5. Ugyanazon középiskola egyik osztályából a következő felsőbb osztályba azzan tanuló léphet, ki bizonyítvánnyal igazolni tudja, hogy az elvégzett osztály rendes tantárgyaiból legalább is elégséges osztályzatot kapott.

Más középiskolából jövő növendékek csak akkor vehetők fel a következő osztályokba, ha az elhagyott tanintézet okmányaival (bizonyítvány és évi értesítő) igazolják, hogy a közvetlen előbbi osztályban kielégítő sikerrel tanulták legalább is azokat a tárgyakat, melyek rendes tantárgyak abban az intézetben, melybe felvétetni kívánnak. Azon tanulók, kik elemi iskolai bizonyítvány nélkül az első osztályba jelentkeznek, úgy azok, kik nyilvános gymnasiumból, vagy polgári iskolából reáliskolába akarnak átmenni, kötelesek felvételi vizsgálatot tenni. E vizsgálat az utóbbi esetben az elhagyott és újonnan választott iskola tantervei közt mutatkozó lényeges különbségre terjed ki. A felvételi vizsgálat díja 10 frt.

6. Egyik intézetből a másikba való átlépés rendszeren csak a tanév kezdetén történhetik. Évközben más intézetből jövő tanuló a tanári testület határozata alapján, csak a változás okainak igazolása mellett vehető fel. A felvételt megtagadó határozat ellen a vallás- és közoktatási miniszterhez lehet folyamodni.

Magántanulók, kik magán uton vagy magán intézetben tanultak és előmenetelökről nyilvános iskolától kívánnak bizonyítványt nyerni, az illető igazgatónál való előleges bejelentés és annak kimutatása mellett, hogy a közvetlenül lefolyt tanévet, mely magánintézetben, illetőleg hol és mily rendszerű tanulmányozással töltötték, tehetnek vizsgálatot az e célra megállapított időben; fizetendő tandíj 24 frt, felvételi és értesítődíj 3-80, vizsgadíj 40 frt.

A főreáliskolai érettségi vizsgálat csak a műegyetemre és tudományegyetemnek matematikai — természettudományi karára (illetőleg bölcsészeti karának ezen szakosztályára) s a tanárképző-intézet ugyanezen osztályára nemkülönben a bányászati-, erdészeti és gazdasági akadémiákra való felvételre jogosít. Azon tanulók, kik a reáliskolai tanfolyamot elvégezték és az érettségi vizsgálatot jó sikerrel letették, valamely nyilvános főgymnasiumban a latin nyelvből, illetőleg a latin és görög nyelvből a vizsgálatra bocsáthatók; kik ekkor a latin nyelvből a vizsgálatot sikerrel kiállják, az egyetemnek orvosi és jogi karába, azok pedig, kik a vizsgálatot a latin és görög nyelvből is sikerrel kiállják, az egyetemnek bármely karába felvehetők. E célra szolgáló külön tanfolyamra a IV. osztályt sikerrel végzett tanulók vehetők fel. Tandij nincs.

Iskola orvosunk levén, a VII. osztály tanulóinak az egészségtanból a tanítás ingyenes.

A nmsgu vallás- és közoktatásügyi m. kir. minisztérium rendelete folytán a könyvviteltan a IV. osztálytól fogva mint rendkívüli tantárgy taníttatik. Évi díj 6 forint. Kik e tantárgyat tanulni kívánják, a beiratásnál jelentkezzenek.

Minden tanuló a felvételre személyesen rendszerint atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azoknak valamely külön megbízottja kíséretében tartozik az illető osztály főjénél jelentkezni. Megjegyzendő, hogy minden tanuló a beiratásnál, az utolsó évről való bizonyítványát, továbbá születési és újraoltási bizonyítványát bemutatni tartozik. Azon szülők, vagy gyámok, kik nem laknak az intézet helyén, gyermekük vagy gyámfiuk föl vételére alkalmas helyettest kötelesek bemutatni, kire a házi felügyelet- és nevelésre nézve köteleességeiket és jogaikat átruházzák, hogy a gondviselésére bízott tanulóra nézve az igazgatóság értesítéseit elfogadhassa.

Az evangélikus tanulók hitoktatási díj czimén évenként 2 frtot, az izraeliták pedig 3 frtot fizetnek — melynek fele a beiratáskor, a másik fele pedig február hó első hetében lefizetendő. A díjak visszafizetése semmi esetre sem történhetik meg. A vegytani gyakorlatokért (a szereket bele tudva) 20 frt, a gyorsírásért 4 frt, félévi részletekben fizetendő előre.

A tandijmentességért való kérvények október hó 1-jéig az igazgatóságnál benyújtandók. A fél tandij fizetéstől felmenthetők oly szegény és jó magaviseletű tanulók, kik minden tantárgyból jeles vagy legalább jó tanjegyet képesek felmutatni. Az egész tandijfizetéstől felmentést csak oly

tanulók nyernek, kik „jó“ erkölcsi jegy mellett minden rendes elméit tantárgyból „jeles“, — vagy a „jeles“ tanjegy mellett csak egy „jó“ tanjegyet mutatnak fel.

Figyelmeztetem az izraelita vallásu szülőket, kik gyermekeiket a szombati és más ünnepnap i írás- és rajzolásról felmenteni óhajtják, hogy a nm. vallás- és közoktatási m. kir. miniszter 1892. 55,711. sz. rendelete folytán ezen felmentést a beiratás alkalmával benyújtott kérvény alapján az igazgató adja meg. Továbbra is érvényben marad azon rendelet, hogy a felmentett tanuló, az illető leckeórában felmentettsége fűdaczára jelen tartozik lenni, s ha lehetséges, pl. a mennyiségtanból, szóbeli feleletre is kihívható. Ha az osztály kizárólag feladat-írással vagy rajzolással van elfoglalva, s magyarázat nem fordul elő, a felmentett tanulót ez idő alatt ugyane tantárgyak elméleti vagy értelmező leckeiből kell examinálni vagy ismétlő tanulással foglalkoztatni.

Tekintve azt, hogy a tanulók úgy a tanulmányokban, valamint az erkölcsökben többnyire azért maradnak el, mert a szűlők a viszonyokat nem ismervén, a házi felügyeletnek kellő megválasztására elég gondot nem fordítanak, kívánatos, miszerint csak oly helyre adják fiaikat, hol a tanulók a kívánt testi gondozásban és felügyeletben részesűlnek és pontos házi rendre szoktattatnak, az olcsóbb ellátást tehát csak a jelzett eltételek constataálásánál válaszszák.

Tartalom:

Stuppacher Lajos †.

I. Az elvégzett tananyag.

- a) Rendes tantárgyak,*
- b) Renkivüli tantárgyak,*
- c) Egészségtan.*
- d) Keszűgyesség.*
- e) Gyorsírást.*
- f) Ének.*

II. Adatok a tanoda történetéhez.

- a) Az 1894/95. tanév kezdete.*
- b) Változások a tanári karban.*
- c) Egészségi állapot.*
- d) Vallás-erkölcsi állapot.*
- e) Iskolai ünnepélyek.*
- f) Játékhely, kirándulások.*
- g) Pozsonyi, győri tornaverseny.*
- h) Évzáró- vizsgálatok és érettségi vizsgálatok sorrendje.*
- i) Tanárok irod. működése.*

III. Berzsenyi kör.

IV. Fontosabb rendeletek 1894. június hó végétől 1895. jun. végéig

V. Tanszergyűjtemények szaporítása 1893. jan. 1-től 1894. decz. 31-ig

VI. Jótékonyági alap:

- a) ösztöndíjak,*
- b) segélyegyesület,*
- c) főreáliskolai beteg-szoba alap,*
- d) Deák Ferencz ösztöndíj alap.,*
- e) Zászló alap.,*
- f) főreáliskolai utazási és kirándulási alap.*

VII. Tanári személyzet.

VIII. Az ifjúság érdemsorozata az 1894/5. tanévben.

IX Statisztikai táblázatok.

X. Tudósítás az 1895/6 iskolai évről
